

Kursuskatalog 2013-2014

Dagtilbud, skoler og klubber

Lyngby-Taarbæk Kommune

Velkommen til kurser for dagtilbud, skole/SFO og klub i Lyngby-Taarbæk Kommune

Kære lærere, pædagoger og ledere

Center for Undervisning og Pædagogik har hermed fornøjelsen af igen at præsentere et omfattende og relevant kursusudbud for det kommende skoleår.

Kursusudbud

Kurserne er blevet til på baggrund af drøftelser i relevante fora. Det sker i de faglige netværk, hvor der sidder en repræsentant i hvert netværk fra hver skole. I referencegrupperne til kursusudvalget er det henholdsvis referencegruppen for dagtilbud og skole- og SFO ledere. Ligeledes understøtter kursustilbuddet kommunale tiltag og udviklingstemaer for både dagtilbud, klub og skoler/SFO. Kurserne tilrettelægges med henblik på at understøtte og opfylde læreplanstemaer og Fælles Mål. Målgruppen for de enkelte kurser fremgår af opslaget. Man er velkommen til at melde sig til et kursus der kunne have interesse, selv om man ikke er nævnt i den primære målgruppe.

Nye tiltag

Konsulentgruppen annoncerer en række workshop, der primært fokuserer på 'it i anvendelse' i skolen. Vi råder over en lang række værktøjer, som kan anvendes på tværs af fag og alder. På workshopkene går vi meget praktisk og funktionelt til arbejdet. Det er vores tanke at workshops på sigt vil blive opslået løbende og efterhånden får karakter af "fyraftensarrangementer". I 2013-14 starter workshopkene dog kl. 14.

Kommunale indsatsområder

Indsatsområderne inklusion og innovation fortsættes.

Vejlederseminar og SAL tovholderworkshop

Der holdes vejlederseminar for alle vejledere og/eller deltagere i netværk. Seminaret er tænkt som forum for en fortløbende dialog om netværkenes indhold og udvikling af vejlederfunktionen med eksterne aktuelle og relevante input.

SAL tovholderworkshopkens formål er at tovholderne mødes på tværs af skolerne og opdateres i fht relevante temaer, der er dukket op og formidlet i SAL koordinatornetværket.

Skole- og teamkurser

Ud over faglige brush-up kurser, fortsætter vi med at tilbyde skole- og teamkurser, hvor det vil være hensigtsmæssigt at flere medarbejdere fra samme skole, team eller fagteam deltager sammen. Det drejer sig især om henholdsvis it i fagene, læsning i fagene og inkluderende læringsmiljøer og innovation.

Skolelederne er velkomne til at kontakte Tine Rosenberg Larsen.

IT-rygsækken

For at optimere undervisningen for elever der har en IT-rygsæk afholdes et superbrugerkursus for de lærere, der har elever med IT-rygsæk i deres klasse. Koordinerende lærere, it-vejledere og skolebibliotekarer er også velkomne: Formålet er at de konkrete lærere og skolens ressourcepersoner sammen kan implementere elevens brug af IT-rygsækken for at udnytte den kompenserende it bedst muligt. Kurset udbydes i samarbejde med Læsecenteret.

Kurstilmelding på Fællesnettet

På Fællesnettet kan du søge og sortere på fag, tema, trin eller fritekst-søge kurserne, læse og tilmelde dig helt frem til 25. januar.2013.

Daginstitutionens samlede tilmelding skal foretages på det skema, der er tilsendt din institution via mail, frem til 25. januar 2013.

Tilmelding HELE året

Da vi udbyder mange kurser, vil der være kurser der ikke opnår deltagere nok til at blive oprettede. Det endelige kursusudbud udmeldes senest 1. april. Herefter vil de kurser der gennemføres stadig kunne søges ved henvendelse til Susanne Nørbæk på tlf. nr. 45973911.

Praktiske oplysninger

På alle heldagskurser vil der blive serveret morgenkaffe samt en forfriskning om eftermiddagen. Frokostpakke medbringes eller frokost kan købes i kantinen på rådhuset for 25 kr.

Vær opmærksom på P-afgift, 10 kr. pr time. Se oversigt over P-muligheder på Læringshusets hjemmeside, www.laeringshuset.dk

Da konsulenterne ikke deltager hver kursusgang, kan det være en medarbejder i Læringshuset der byder velkommen.

Evaluering

Da vi hele tiden bestræber os på at forbedre kurserne og optimere udbyttet ved at få kompetente undervisere til at forestå undervisningen, er det vigtigt for os løbende at evaluere kurserne. Alle kurser over 12 timer evalueres og derudover evalueres nye kurser samt et udpluk af øvrige kurser. Med henblik på en valid evaluering af kurserne, er det vigtigt at kursisterne bidrager hertil. Ud over den konkrete evaluering af kursernes indhold kan evaluering også medføre andre tiltag, der gør det lettere at være kursist.

Kursussamarbejde

Samarbejdet mellem Gentofte, Rudersdal, Lyngby-Taarbæk og Gladsaxe (GRLX samarbejdet) fortsætter. Det betyder, at enkelte kurser afvikles uden for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Samarbejdet bevirker, at vi er i stand til at gennemføre flere kurser inden for specifikke fagområder og emner. Deltagere fra de andre kommuner fremgår ikke af kursusprogrammet.

Vi glæder os til at se jer!

Indholdsfortegnelse

* Henviser til kursusnummer

Dagtilbud

Fortællekunst *00
Billedkunst - kreative læreprocesser i børnehøjde *01
Babytegn *02
Læringsmiljø om børnehavens rum og læring der finder sted *03
Børn i skildrisser - hvordan gør vi? *04
Dialogisk læsning - samtale under læsning *05
Sæt børns sprog i spil – for pædagoger *06
Sæt børns sprog i spil – for medhjælpere *07
Høj IQ og inklusion - børnehave *08
Sal-hvad gør vi? Dagtilbud *09

Dansk som andetsprog

Styrk din viden om tosprogede børn - sprogudvikling *10
Vellykket inklusion af tosprogede elever i folkeskolen *11

Dansk

Kend de journalistiske genrer *12
Prøveform B i dansk og den nye prøve i 10. klasse *13
Kognitiv litteraturredaktik *14
Sprog og genrepædagogik i indskoling *15
Innovation i danskundervisningen *16
Vurdering af digitale læremidler - hvordan gør vi? *17
Brugerdrevne medier i et danskfagligt perspektiv *18
Undervisningsdifferentiering, klasserumsledelse i danskundervisningen *19

Dansk og læsning

Digitale tekstser og kommunikationskritisk kompetence på mellemtrinnet *20
Ind på lystavlen i udskoling *21
Barnet bag læsevanskelighederne *22 Intro til It-rygsække *22½
Ny børnelitteratur - den didaktiske dimension og udfordring *23
Dialogisk læsning - samtale under læsning obs samme nr. som *24

Faglig skrivning i fagene

Faglig skrivning i fagene med en procesorienteret tilgang *25

Forårsudstilling

Forårsudstilling 2014 *26

Idræt

Livredning – obligatorisk repetitionskursus *27
Inspirationskursus i idræt, leg og bevægelse *28

Inklusion

Intro til arbejdet med SAL *29
SAL- tovholderkursus for nye tovholdere *30
SAL-tovholder workshop *31
SAL-hvad gør vi? Indskoling *32
SAL-hvad gør vi? Mellemtrin og udskoling *33
Inklusion og it - forskning og praksis *34
Høj IQ og inklusion i daginstitution, SFO og klub *35
Høj IQ og inklusion i skolen *36
Tegnseriehistorier *37

Innovation

Den innovative projektopgave *38

Hvordan laver man en camp? *39

Kristendom, historie og samfund

Ikke-kristne religioner og andre livsanskuelser *40

Dannelse til medborgerskab *41

Matematik

Klask et tal og tæl et tusindben *42

Grundlæggende GeoGebra - Modul 1 *43

GeoGebra og geometrisk konstruktion - Modul 2 *44

GeoGebra og funktioner - Modul 3 *45

GeoGebra og trigonometri - Modul 4 *46

GeoGebra og statistik - Modul 5 *47

Smath - hvorfor og hvordan? - Modul 6 *48

Økonomi og regneark - Modul 7 *49

Den mundtlige afgangsprøve i matematik *50

Musik

Korstævne 2014 *51

Naturfag

Natur/teknik 1 *52

Jord under neglene - om brug af skolehaver i natur/teknik *53

Brug den lokale natur - "Kighanerenden ved Esum og stranden ved Vedbæk" *54

Brug den lokale natur - "Geels Skov" *55

Brug den lokale natur - "Mølleåen ved Fuglevad og Sorgenfri Slotspark" *56

Brug den lokale natur - "Vaserne" *57

Ud i matematik i udskolingn *58

Interesse og motivation i naturfag - den gode ekskursion *59

Flerfagligt samarbejde i naturfag i udskolingn *60

Personlig udvikling

Selvledelse - selvet på arbejde *61

Hvad er aktionslæring? *62

Aktionslæring - opfølgning på Vejlederseminaret 2012 *63

Sprog

Hvad er det nu det hedder? *64

Nouvelles Approches *65

Just write *66

Lernen an Stationen, eine Methode für den Deutschunterricht *67

Leis mal, was ich geschrieben habe *68

A neverending Story *69

Vejledning og netværk

Vejlederseminar 2013 *70

Workshop

I gang med StopMotion *71

Tidslinjer og tegneserier på Skoletube *72

Lommefilm. Video fra mobilen til Skoletube *73

QR koder og augmentet reality *74

Blog. Genre, kommunikation og platform *75

Portlog *76

Wiki *77

Dagtilbud

Kursusnummer: 2013-00

Fortællekunst

Fortællekunst

Vi gentager succes'en fra sidste år med Kasper Sørensen.

Dagtimerne er brugt til praksis, nætterne til at fundere og udregne – hvad er dog det, der sker, når vi fortæller børn historier, og hvordan gør vi det bedst?

Kom og oplev hvordan du kan komme i gang med at fortælle for børn. Mærk hvordan du bliver bedre i løbet af dagen, mens vi arbejder os igennem historienes lag. Du behøver hverken god fantasi eller mesterlig hukommelse.

Igennem årene har Kasper udviklet metoder, der sørger for det hele. Snart er du i gang som fortæller.

Glæd dig til historierne og til de resultater, vi som pædagoger kan skabe med fortællinger som redskab.

Kasper Sørensen har i snart 20 år arbejdet med børn og historiefortælling

Faggruppe: Alle

Tema: Sprogtilegnelse

Trin: Dagtilbud

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
19-11-2013 fra 09:00 - 15:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Dagtilbud

Instruktør(er): Kasper Sørensen

Kursusansvarlig: Berit Brodersen

Kursusnummer: 2013-01

Billedkunst - kreative læreprocesser i børnehøjde

Billedkunst

At arbejde med forskellige materialer og processer kan være forskelligt fra barn til barn. For nogen er det naturligt at stikke hænderne i alt, hvad de bliver præsenteret for. For andre er det meget svært. Nogen kommer hurtigt i gang, mens andre går i stå og skal have hjælp til at komme videre. Det er derfor vigtigt, at man selv har haft materialerne i hænderne, så man ved hvordan de føles, at man har gennemlevet, så man ved hvordan den kreative proces virker på en selv. Således kan man via egen indsigt hjælpe et barn videre der har det svært.

Den kreative proces handler om at bearbejde sanseindtryk, vi bliver præsenteret for, så vi kan komme ud på den anden side med en større viden. Det er den måde små børn lærer på, og derfor er det at arbejde kreativt et fantastisk supplement til at bearbejde den verden vi har rundt om os.

Her kan du få en oplevelse af, hvordan den kreative proces kan virke på egen krop. Du kan få inspiration og idéer til egne forløb, og du kan få sat lidt teori på det du går og laver med børnene i dagligdagen. Du kan få redskaber til at arbejde med børn, der har svært ved at arbejde med det kreative.

Bem.: Husk malertøj.

Husk madpakke, da pauserne lægges efter individuelle behov.

Faggruppe: Billedkunst

Tema: Kreativitet

Trin: Dagtilbud

Sted: Fuglevad Vandmølle, Møllevej 4, Kgs. Lyngby

27-08-2013 fra 08:30 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6,5

Målgruppe: Dagtilbud

Instruktør(er): Anita Parmo Obeling har arbejdet med børn og billedkunst siden 2001.

Kursusansvarlig: Helle Wachmann

Kursusnummer: 2013-02

Babytegn

Kommunikation

Babytegn er en enkel og simpel måde at kommunikere med børn/babyer på, før de mestrer det talte sprog. Med enkelte behovstegn får barnet mulighed for at udtrykke sig, og "dialogen" mellem børn/babyer og voksne bliver meget lettere og meget sjovere!

Pædagoger og medhjælpere får med babytegn et fælles redskab til at udvikle de små børns sociale og sproglige færdigheder. Børnene får gennem denne tidlige kommunikation også styrket selvbilledet og selvværdet – i den anerkendende tilgang til barnet. Vi kan ikke lave babytegn uden at have øjenkontakt i børnehøjde dvs. de voksne via babytegn får en styrket kontakt med børnene.

Med inspiration fra bogen "Baby-tegn - tal med dit barn før det kan tale" har vi i vuggestuen Garantien arbejdet med babytegn siden oktober 2005.

Vi vil på kurset dele ud af vores erfaringer, give massevis af eksempler fra hverdagen, hæftet op på teori, og give jer inspiration til, hvordan I kommer i gang med at arbejde med babytegn.

Hvad kan den enkelte få med sig fra kurset?

1. Hvorfor babytegn og hvor stammer babytegn fra
2. Hvad er babytegn, hverdagen med børnene og tegnene
3. Samspillet mellem barn og voksne, en metode til mere anerkendelse
4. Babytegnenes mangfoldighed, forslag til tegn, matche og spejle
5. Kom godt i gang og fortsæt....

Opfølgende formiddag, hvor deltagerne gerne må være den anden del af stuepersonalet

1. Hvad skal man være opmærksomme på?
2. Hvilke tegn?
3. Hvad gør vi nu? Hvem gør hvad? Og hvad gør vi fremover?
4. Hvordan og hvornår og hvor mange tegn indføres ad gangen?
5. Vuggestuen Garantien's DVD film og Pixi-bog udgave med babytegn.

Kompetencemål:

Kendskab til brugen af babytegn som en supplerende kommunikationsmetode med det lille barn.

Bem.: Målgruppen er pædagoger, medhjælpere, dagplejemødre samt andre som arbejder med det 0-3 årige barn.

Faggruppe: Flere faggrupper

Trin: Dagtilbud

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

10-09-2013 fra 09:00 - 12:00

24-09-2013 fra 09:00 - 12:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 6
Målgruppe: Alle der arbejder med 0 - 3 årige børn
Instruktør(er): Inge Frandsen
Kursusansvarlig: Dorte Thorup

Kursusnummer: 2013-03

Læringsmiljø om børnehavens rum og læring der finder sted

Praksis i daginstitutionerne

Formålet med forløbet er at give inspiration til understøttelse af det pædagogiske grundlag i de fysiske rammer, og hvordan indretning kan ses i sammenhæng med det man gerne vil opnå med pædagogikken.

Susanne Staffeldt, der er designer med speciale i Rum og Møbler fra Danmarks Designskole, og Charlotte Ringsmose, der er professor i psykologi ved Institut for Uddannelse og Pædagogik, Århus Universitet, forener deres respektive fagligheder i udvikling af læringsmiljøer i daginstitutioner.

Læring er kommet på den pædagogiske dagsorden. I førskolealderen er udvikling og læring tæt forbundne. Der lægges op til et udviklingspsykologisk blik på den læring der finder sted fra den tidlige barndom og frem mod skolestarten, og hvordan de fysiske rammer bedst understøtter denne.

Susanne Staffeldt præsenterer sin faglighed, og det blik hun har på rummene i institutionerne. Disse kombineres i præsentation af et blik for god praksis, i sammenhæng med den fysiske indretning.

Bem.: Der bliver vekslet mellem oplæg, øvelser og diskussion knyttet an til praksis i institutionerne.

Faggruppe: Børnehavepædagoger

Trin: Dagtilbud

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
01-10-2013 fra 09:00 - 12:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Pædagoger i dagtilbud

Instruktør(er): Susanne Staffeldt og Charlotte Ringsmose

Kursusansvarlig: Dorte Thorup

Kursusnummer: 2013-04

Børn i skilsmisser – hvordan gør vi?

Børns vilkår

"Det værste er, når de skændes om mig..." siger et af de mange skilsmissebørn, vi har været i kontakt med i Børns Vilkår.

Samtaler med de mange børn der hvert år henvender sig til BørneTelefonen, er udgangspunktet for denne kursusdag.

Hvert år oplever ca. 25.000 børn, at deres forældre bliver skilt, og mange børn henvender sig til BørneTelefonen og fortæller om stor ensomhed i forbindelse med forældrenes skilsmisse. De oplever at omgivelserne, inklusive pædagoger og lærere, bliver tavse.

Som professionelle omkring børnene bør vi støtte. Men hvordan, og hvad kan vi som professionelle gøre? Hører skilsmisser til privatlivet, må vi blande os – og hvordan gør vi det, så vi holder fokus på barnet? Hvordan taler vi med barnet om skilsmissen, og hvordan

taler vi med forældre og stedforældre? Hvordan snakker vi med hele børnegruppen om det, som er sket hjemme hos et af børnene, og hvad siger loven om tavshedspligt, videregivelse af oplysninger, mm, når det gælder skilte forældre med fælles forældremyndighed?

Kursusdagen vil bl.a indeholde:

Hvad siger børn selv og hvordan reagerer de på skilsmisse - på kort og på langt sigt?

Hvordan taler vi med børnene?

Hvilken ordning er den bedste: 7/7, 9/5, 8/6, 14/14, 10/4??

Hvordan blander vi os som pædagoger i de "almindelige" skilsmisser og i de skilsmisser, hvor der er mistanke om omsorgssvigt?

Bud på en handleplan for daginstitutionen.

Kursusdagen vil veksle mellem kortere oplæg, dialog og øvelser.

Kompetencemål:

Deltagerne tilegner sig viden om dansk lovgivning, ny dansk forskning og viden om børns oplevelser af at leve i en skilsmissecfamilie.

Deltagerne får konkrete redskaber til at arbejde med børn i skilsmisser og redskaber til at tale med forældre i skilsmisser ud fra barnets perspektiv.

Bem.: Bente Boserup er chef for Børns Vilkårs rådgivningstilbud og SkoleTjeneste. Lærer og familierapeut. Forfatter til redskabshæfter om skilsmisser og omsorgssvigt.

Faggruppe: Børnehavepædagoger

Tema: Børns vilkår

Trin: Dagtilbud

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
08-10-2013 fra 09:00 - 15:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Dagtilbud

Instruktør(er): Bente Boserup

Kursusansvarlig: Dorte Thorup

Kursusnummer: 2013-05

Dialogisk læsning – samtale under læsning

Læsning

Kurset vil handle om, hvordan børn motiveres bedst muligt sprogligt og skriftligt, samtidig med at legen og lærelysten bevares. Der fokuseres på dialogisk læsning og børns aktive deltagelse i sprogprocessen. Kurset retter sig primært mod før-læse-aktiviteter.

Deltagerne vil få mulighed for at afprøve og øve sig på nogle af værktøjerne i praksis.

Kompetencemål:

Deltagerne får viden om, hvordan legen og læselysten kan stimuleres og barnets sprogudvikling kan udvikles.

Deltagerne får endvidere færdigheder i at lave dialogisk læsning med en gruppe børn.

Faggruppe: Flere faggrupper

Tema: Sprogtilegnelse

Trin: Dagtilbud, Indskoling, SFO

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
25-11-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansk som andetsprog, indskoling, skolebibliotekarer, vejledere i dansk som andetsprog, pæd., sprogholdere
Instruktør(er): Lotte Salling, lærer, bevægelsespædagog
Kursusansvarlig: Beata Engels Andersson og Kirsten Tholle

Kursusnummer: 2013-06

Sæt børns sprog i spil - for pædagoger

Sprogundervisning

Viden om børns sprog og sproglige udvikling set i forhold til en pædagogisk hverdag. Hvordan møder vi børnene, så sproget bliver sat i spil i hverdagen?

Kompetencemål:

Målet er at skabe pædagogiske værktøjer i forhold til opmærksomhed på og udvikling af børns sprog og brug af sprog i den pædagogiske kontekst.

Faggruppe: Børnehavepædagoger

Tema: Sprogtilegnelse

Trin: Dagtilbud

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
17-09-2013 fra 08:30 - 13:30

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 5

Målgruppe: Pædagoger i dagtilbud

Instruktør(er): Lis Pedersen, sprogvejleder /specialpædagog

Kursusansvarlig: Lis Pedersen

Kursusnummer: 2013-07

Sæt børns sprog i spil - for medhjælpere

Sprogundervisning

En kort præsentation af børns sprogudvikling fra 0 til 6 år.

Viden om børns sprog og sproglige udvikling set i forhold til en pædagogisk hverdag.

Hvordan kan jeg møde børnene sprogligt i hverdagen, i samtalen, i legen og i de strukturerede situationer?

Hvad er min hovedopgave som voksen, når jeg møder børn der har sproglige udfordringer?

Kompetencemål:

Målet er at skabe pædagogiske værktøjer i forhold til opmærksomhed på og udvikling af børns sprog og brug af sprog i den pædagogiske kontekst.

Faggruppe: Børnehavepædagoger

Tema: Sprogtilegnelse

Trin: Dagtilbud

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
29-10-2013 fra 08:30 - 11:30

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Pædagoger i dagtilbud
Instruktør(er): Lis Pedersen, sprogvejleder /specialpædagog
Kursusansvarlig: Lis Pedersen

Kursusnummer: 2013-08

Høj IQ og inklusion - børnehave

Højt begavede børn

Højt begavede børn har ofte adfærdsmæssige sociale udfordringer i dagligdagen, samtidig med at de intellektuelt er langt fremme i forhold til jævnaldrende. Mange agerer uhensigtsmæssigt, har en stor retfærdighedssans og agerer små politibetjente. Flere bliver sammenlignet med børn med Asperger syndrom eller ADHD. På kurset vil du få indblik i adfærd, identifikation og karakteristiske kendetegn hos højt begavede børn samt idéer og redskaber til, hvordan børnene kan støttes i det daglige.

Kompetencemål:

Identifikation af højt begavede børn, redskaber til at støtte børnene

Bem.: Medbring egen computer

Faggruppe: Alle

Tema: Inklusion

Trin: Dagtilbud, SFO og klub

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
09-09-2013 fra 09:00 - 12:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dagtilbud, SFO og klub

Instruktør(er): Birgitte Arnvig, cand.pæd. talentvejleder

Kursusansvarlig: Birgitte Arnvig

Kursusnummer: 2013-09

SAL-hvad gør vi? Dagtilbud

SAL—hvad gør vi? Fra individperspektiv til teamets handlinger i kontekstperspektiv. På dette kursus vil vi sætte fokus på forskellige værktøjer og forståelser, der tager udgangspunkt i individperspektivet og ser på mulige indsatser i teamet i kontekstperspektivet.

Kurset er praksisorienteret, så der gennem teori og videndeling gives konkrete handlemuligheder på de udfordringer vi møder i dagligdagen.

Kurset tilbyder en systematik i forhold til at handle på nogle af de udfordringer vi møder i inklusionsarbejdet, og tager udgangspunkt i styrkebaseret læring.

Kompetencemål:

Viden om styrkebaseret læring. Værktøjer til at handle på udfordringer i kontekstperspektivet.

Bem.: Der forventes at kursisterne arbejder med konkrete udfordringer mellem kursusgangene. Medbring en udfordring du gerne vil arbejde med allerede den 1. kursusgang.

Faggruppe: Alle

Tema: SAL
Trin: Dagtilbud og indskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
02-09-2013 fra 13:15 - 16:15
16-09-2013 fra 13:15 - 16:15
02-10-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 9
Målgruppe: Pædagoger og lærere
Instruktør(er): Alice Darville, lærebogsforfatter og lærer på Engelsborgskolen
Kursusansvarlig: Alice Darville

Dansk som andetsprog

Kursusnummer: 2013-10

Styrk din viden om tosprogede børn – sprogudvikling

Sprogudvikling

Tosprogede børn i dagtilbud med behov for sprogstimulering har brug for en særlig indsats i dagligdagen. Indsatsen kan tilrettelægges på forskellig vis, men indgår altid som en del af den samlede indsats.

På kurset sættes der fokus på, hvad det vil sige at være tosproget, og hvordan den samlede sprogudvikling typisk forløber, når barnet har dansk som sit andetsprog. Hvad skal vi være særligt opmærksomme på, og hvordan kan vi tilrettelægge et sprogmiljø, som giver barnet de bedste mulige vilkår for en optimal sprogudvikling? Der gives også bud på, hvordan forældresamarbejdet kan blive til en succeshistorie. Nyt materiale på området vil blive inddraget.

Der skal udføres et mindre arbejde mellem de to kursusgange, som giver dig mulighed for at styrke din sproglige bevidsthed og refleksion over praksis.

Kompetencemål:

At deltagerne får grundlæggende viden om tosprogede børn, herunder sprogstimulering og metoder herfor, samt indsigt i samarbejdet med tosprogede forældre

Bem.: Ansatte i dagtilbud til børn i aldersgruppen 0-3 år fx pædagoger, herunder sprogholdere og tale/høre lærere m.fl., som har ingen eller begrænset viden om tosprogede børn.

Faggruppe: Dansk som andetsprog

Tema: Tosprogede elever

Trin: Dagtilbud

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

03-09-2013 fra 09:00 - 15:00

22-10-2013 fra 09:00 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 12

Målgruppe: Pædagoger i dagtilbud med børn fra 0-3 år

Instruktør(er): Beata Engels Andersson og gæsteforelæsere

Kursusansvarlig: Beata Engels Andersson

Kursusnummer: 2013-11

Vellykket inklusion af tosprogede elever i folkeskolen

Inklusion

Kurset er sammensat, så det belyser, hvad der er afgørende for en god inklusion af tosprogede elever i skolen. De tosprogede drenge kan være en særlig udfordring, her er forældresamarbejdet med gensidig forventningsafstemning altafgørende. Desuden er ambitionerne for elevgruppen vigtige. Der vil blive givet en lang række eksempler på vellykket inklusion. Kurset tager afsæt i bogen Hassan og Grete - inklusion i folkeskolen af Jamilla Jaffer og Manu Sareen.

Der vil være fokus på, hvordan du kan bidrage til at tosprogede elever bliver inkluderet i almenundervisningen.

Kompetencemål:

Indgående kendskab til inklusion af tosprogede elever med fokus på tosprogede elevers

sproglige og faglige behov, social trivsel og forældresamarbejde.

Faggruppe: Alle
Tema: Tosprogede elever
Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
05-12-2013 fra 09:00 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 6
Målgruppe: Lærere, der underviser tosprogede elever
Instruktør(er): Jamilla Jaffer, integrationskonsulent
Kursusansvarlig: Beata Engels Andersson

Dansk

Kursusnummer: 2013-12

Kend de journalistiske genrer

Danskfaglige kompetencer

Reportage, klumme, feature, soundslides. Journalistiske genrer fylder op til halvdelen af opgavehæftet ved afgangsprøverne i både læsning og skriftlig fremstilling, samt en vigtig del af opgivelser og fordybelsesområderne i den mundtlige prøve.

På kurset vil både nyhedsjournalistikken og den fortællende journalistik (reportage og portrætartikler) blive præsenteret.

Grundlæggende journalistiske analyseværktøjer vil blive gennemgået. Der vil være konkrete eksempler fra både artikler og nyhedsindslag som inspiration til, hvordan man i undervisningen og i prøvesammenhæng kan arbejde med de journalistiske genrer.

Arbejdsform;

Vi tager udgangspunkt i de seneste års afgangsprøvehæfter, medbragte elevtekster og artikeleksempler fra dagens aviser.

Kompetencemål:

Udvidelse af kendskabet til de journalistiske genrer, som optræder ved FSA FS10 dansk skriftlig fremstilling og den mundtlige prøve – prøveform B og 10. klasse

Tilegnelse af værktøjer til undervisning og vejledning i de journalistiske genrer

Øget bevidsthed om layoutets betydning for kommunikationen

Bem.: Kursisterne skal medbringe deres egen computer, da kurset også indeholder en workshop, hvor konkrete idéer til anslag og layout af artikler vil blive gennemgået og afprøvet i praksis.

Faggruppe: Dansk

Tema: Afgangsprøver

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
21-11-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansklærere og skolebibliotekarer

Instruktør(er): Charlotte Rytter, lærer, fagkonsulent i dansk i Ministeriet for Børn og Undervisning

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik

Kursusnummer: 2013-13

Prøveform B i dansk og den nye prøve i 10. klasse

Prøveform B

Kurset vil præsentere forberedelsen, forløbet og afviklingen af prøveform B og den nye prøve i 10. klasse og arbejdsformen vil veksle mellem oplæg, diskussion og praktiske eksempler. Det vil være hensigtsmæssigt, hvis man medbringer periode/årsplan som udgangspunkt for arbejdet.

På kurset vil følgende elementer indgå:

- Gennemgang af de formelle forhold i forbindelse med prøverne
- Forløbet af prøveform B og 10. Klasses prøve
- Opgivelser – fordybelsesområder – prøveoplæg

- Lærerens opgave og rolle
- Eksempler på undervisningsforløb frem mod prøven
- Diskussion og erfaringsudveksling
- Vurderingskriterier og karaktergivning.

Kompetencemål:

At lærerne får kendskab til prøvekravene

At lærerne får indblik i de mange fordele ved denne prøveform, som øger elevernes danskfaglige kompetencer

At lærerne møder forskellige tilgange til denne prøveform.

Bem.: Medbring din periode/årsplan

Faggruppe: Dansk

Tema: Afgangsprøver

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
30-10-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansklærere i udskolingen samt 10. klasse

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik

Kursusnummer: 2013-14

Kognitiv litteraturredidaktik

Didaktik

Der er i de senere år blevet sat fokus på at udvikle en kognitiv tilgang i forbindelse med litteraturlæsning. Dette skal ses i lyset af den interesse, der siden 1990'erne har været for receptionsteorier, som har fokuseret på samspillet mellem tekst og (elev)læser. Den kognitive tilgang er en videreudvikling af den procesorienterede litteraturpædagogik, der har præget litteraturlæsningen i folkeskolen de seneste ca. 8 år. På kurset vil lektor Carsten Dilling, Læreruddannelsen på Fyn, belyse den kognitive tilgangs begrebsverden og didaktiske potentiale i danskundervisningen. I tilknytning hertil vil han inddrage nyere børne- og ungdomslitteratur.

Kompetencemål:

Kursisterne opnår viden om den kognitive tilgang til litterære tekster – og dermed et grundlag for at udvikle færdigheder i arbejdet med litteratur i danskundervisningen på et kognitivt grundlag.

Faggruppe: Dansk

Tema: Didaktik

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
07-11-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansklærere, læsevejledere, skolebibliotekarere

Instruktør(er): Carsten Dilling, master i børnelitt. cand.mag og lektor i dansk

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik

Kursusnummer: 2013-15

Sprog og genrepædagogik i indskolingen

Sprogundervisning

På denne kursusdag tager vi afsæt i genrepædagogikken, der giver både dansk- og faglærere mulighed for at arbejde med sprogudvikling i undervisningen. Eleverne lærer, at forskellige tekster har forskellige formål, og i fællesskabet synliggøres det i undervisningen, hvordan arbejdet med sprog og tekststrukturer giver ny viden. Genrepædagogikken tilbyder en systematisk og stilladserende undervisning, der optimerer elevernes læse- og skrivekompetencer.

Kursusdagen vil byde på både teori og praksis og på eksempler inden for forskellige faggenrer og enkelte fiktionstekster. Elevernes egen tekstproduktion vil være en vigtig dimension i arbejdet med sprog og genrer.

Kompetencemål:

Lærerne opnår kompetencer omkring genrepædagogikken så de kan styrke elevernes læse- og skrivekompetencer

Bem.: Medbring egen computer samt elevtekster

Faggruppe: Dansk

Tema: Genrepædagogik

Trin: Indskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
16-01-2014 fra 09:00 - 15:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Dansk- og faglærere, læsevejledere og skolebibliotekarere

Instruktør(er): Lena Bülow-Olsen, pæd. konsulent i dansk, specialpædagogik og læsning. Center for Undervisningsmidler, Sjælland

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik

Kursusnummer: 2013-16

Innovation i danskundervisningen

Innovation

I verdens bedste folkeskole er eleverne kreative, nyskabende og ser efter muligheder for at anvende deres viden. Kom og hør, hvordan du skaber et innovativt læringsmiljø i danskundervisningen, hvor eleverne er aktive og indholdet er værdifuldt og levende. Målet med kurset er at give deltagerne idéer til undervisningsforløb og metoder, der fokuserer på at skabe kreative læringsmiljøer med aktive elever.

Kurset består af konkrete øvelser og lege, der kan få eleverne på benene i undervisningen, samt en præsentation af innovative undervisningsforløb og læremidler inden for forskellige områder af danskfaget. Kom og vær med til at tænke ud af boksen omkring din undervisning i danskfaget.

Kompetencemål:

At opnå kompetencer til at arbejde med innovative tilgange til danskfaget i en kreativ proces.

Bem.: Medbring egen computer, Ipad eller smartphone

Faggruppe: Dansk

Tema: Innovation

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
23-10-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 27

**Målgruppe: Dansklærere i udskoling, skolebibliotekarer, læsevejledere
Instruktør(er): Jesper Storm Nørskov, Pædagogisk konsulent - innovation
Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik.**

Kursusnummer: 2013-17

Vurdering af digitale læremidler – hvordan gør vi?

Digitale læremidler

Kurset vil tage udgangspunkt i eksisterende vurderingsværktøjer. Disse værktøjer vil blive gennemgået og afprøvet i praksis. Kurset lægger op til, at deltagerne bliver i stand til at kunne foretage kvalificerede vurderinger af digitale læremidler. Sammenhængen mellem didaktik, teknologi og læremiddel vil endvidere blive berørt og diskuteret.

Kompetencemål:

Kursisten får en viden om og færdigheder i at vurdere læremidler ud fra forskellige vurderingskriterier.

Kursisten vil opnå kompetence i at diskutere kriterier for valg af læremidler og sammenholde dette med didaktik.

Faggruppe: Vejledning

Tema: It

Trin: Alle

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
06-11-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

**Målgruppe: It-vejledere, skolebibliotekarer og faglige vejledere
Instruktør(er): Kristian Brønd og Kirsten Tholle, konsulenter for it og læreremidler
Kursusansvarlig: Kirsten Tholle og Kristian Brønd**

Kursusnummer: 2013-18

Brugerdrevne medier i et danskfagligt perspektiv

Dansk

Den såkaldte Google-galakse rummer en mediekultur som vores elever er født ind i, men som mange lærere skal tilegne sig. Brugerdrevne medier som Facebook og Wikipedia opstiller nye rammer for viden og kommunikation.

Kurset præsenterer danskfaglige elementer i de nye brugerdrevne medier, herunder hypertext, blogs, kildekritik, flermodalitet, web-strukturer, netværkskommunikation samt identitetsdannelse og digital dannelse (IT-dannelse).

Kurset tilbyder et møde mellem Gutenberg-galaksen og Google-galaksen og forsøger at svare på spørgsmålet om, hvordan vi kan undervise i de brugerdrevne medier, så eleverne bibringes nye indfaldsvinkler på emnet samtidig med at deres engagement bibeholdes? Kurset vil bestå af oplæg og øvelser, der foretages på brugerdrevne medier.

Kompetencemål:

Kritisk it-kompetence og digital kompetence

Bem.: Alle medbringer egen computer, Ipad osv.

Faggruppe: Dansk

Tema: It

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

14-11-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansk lærere i udskoling, skolebibliotekarer, læsevejledere

Instruktør(er): Henrik Poulsen, forfatter til undervisningsbøger i dansk og mediefag

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik.

Kursusnummer: 2013-19**Undervisningsdifferentiering, klasserumsledelse****i danskundervisningen****Undervisningsdifferentiering**

At finde gode måder og metoder til at indramme og organisere undervisningen på har altid optaget lærerne. Der er dog i dag en øget efterspørgsel på evidens, dvs. at metoder skal have bevist deres duellighed. Med dette nye evidensparadigme stilles der i dag større og større krav til, at ledere, lærere og pædagoger bruger metoder i deres undervisning, som beviseligt virker. Forskningen viser at det er afgørende at læreren er en dygtig klasse- og læringsleder, som sikrer en klar struktur i undervisningen, arbejder med tydelige mål herunder både fælles og individuelle mål for den enkelte elev samt løbende undersøger om eleverne forstår og justerer og tilpasser sin undervisning herefter. Derudover er det afgørende at eleverne lærer at vurdere sig selv, hinanden og at læreren giver gode tilbagemeldinger.

Der vil blive vekslet mellem oplæg, forskellige øvelser og arbejde med egen praksis.

Modul 1: Intro og velkomst

Begreberne klasseledelse og undervisningsdifferentiering defineres kort.

Hva ´ virker?

Der ses på hvad den nyeste forskning siger der virker

Den gode time

Der ses på hvorledes læreren kan strukturere den gode time så alle elever kan lære mest muligt.

Modul 2: Siden sidst

Den gode undervisning

Der gives konkrete værktøjer til at lede læreprocesser i dansk, herunder arbejde med tydelige mål, individuelle mål og den formative evaluering.

Opsamling og afslutning.

Kompetencemål:

At tilegne sig en forskningsbaseret viden om hvad der virker

At få konkrete værktøjer

At få bekræftet/bevidstgjort egen god praksis

At udvikle egen praksis

Bem.: Alle skal udvælge mindst en aktion som de vil gøre i praksis i den

mellemliggende periode
Faggruppe: Dansk
Tema: Klasserumsledelse
Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
06-02-2014 fra 13:15 - 16:15
06-03-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 6
Målgruppe: Alle dansklærere
Instruktør(er): Lene Heckmann, Pædagogisk konsulent
Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik.

Dansk og læsning

Kursusnummer: 2013-20

Digitale tekster og kommunikationskritisk kompetence

på mellemtrinnet

Digitale læremidler

Mange skønlitterære og faglige tekster er i dag digitale, multimodale og interaktive. Men hvordan kan disse teksters nye udtryksformer gribes an i analysearbejdet og i elevernes egen tekstproduktion? Og hvordan skærpes elevernes kommunikationskritiske kompetence samtidig? Det drejer sig kort sagt om at inddrage it og digitale medier i danskundervisningen på en meningsfuld måde, hvor eleverne udvikler fremadrettede danskfaglige kompetencer.

Indhold:

- * eksempler på forskellige danskfagligt relevante digitale interaktive multimodale tekster
- * konkrete undervisningseksempler
- * analysemetode, der kan anvendes på disse tekster
- * hands-on opgaver.

Kompetencemål:

Deltagerne bliver i stand til at:

- at forholde sig analytisk og reflekteret til digitale interaktive multimodale tekster
- at forholde sig kommunikationskritisk til tekster
- at anvende få udvalgte værktøjsprogrammer, hvor man kan producere forskellige typer
- af multimodale fortællinger.

Bem.: Medbring egen computer

Faggruppe: Dansk

Tema: It

Trin: Melletrin

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

29-08-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansklærere på mellemtrin, læsevejledere og skolebibliotekarere

Instruktør(er): Trine Ferdinand, Dansk og it-konsulent på CFU

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik.

Kursusnummer: 2013-21

Ind på lystavlen i udskoling

Digitale læremidler

Mange skoler har investeret i digitale læremidler, men mange lærere føler sig stadig usikre på de nye teknologiers muligheder i undervisningen. Oplægget handler om digital literacy dvs. de kompetencer, som er nødvendige for at kunne bruge digitale medier i videnssamfundet. Desuden vil der blive vist praksiseksempler fra bogen Dansk på Interaktive tavler – i form af web 2.0-ressourcer og andre simple løsninger, som kan skabe spændende interaktiv danskundervisning.

Alle taler om web 2.0, men hvad skal vi med det? Kan det få computeren til at brygge kaffe? Eller kan vi bestille en pizza til direkte udprintning?

På kurset præsenteres nogle enkelte og nemme web 2.0 medier, som kan integreres i arbejdet med lyrik, litteraturlæsning og grafiske noveller (tegneserier). Vi skal se på hvordan elevernes anmeldelser, bogtrailere og kreative produktioner kan kvalificeres gennem forskellige typer af web 2.0 teknologier. På kurset bliver der mulighed for kursisterne at konstruere og eksperimentere med nogle enkelte præsentationer i "wix", "Animoto", "Dvolver moviemaker" og "Linoit".

Kompetencemål:

At lærerne opnår kompetencer så de kan anvende og forstå digital literacy i undervisningen

Bem.: Alle bedes medbringe egen computer med installeret ActiveInspire

Faggruppe: Dansk

Tema: Didaktik

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

28-11-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere i udskoling

Instruktør(er): Alice Nissen, VIA University College, master, forfatter

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik.

Kursusnummer: 2013-22

Barnet bag læsevanskelighederne

Læsning

Barnet bag læsevanskelighederne - med fokus på arbejdshukommelsens betydning for indlæring

Kurset tager udgangspunkt i en undersøgelse af 60 elever med læsevanskeligheder - med fokus på eleverne.

Kognitive fællestræk, indlæringsvanskeligheder og sociale baggrundsfaktorer fra undersøgelserne fremhæves, behandles og diskuteres i relation til konkret undervisning. Herunder omtales:

- arbejdshukommelse
- læsevanskeligheder
- matematikvanskeligheder
- sproglige vanskeligheder
- baggrundsfaktorer
- undervisningsparathed
- forældresamarbejde

I løbet af kurset gives der konkrete undervisningseksempler med inddragelse af materialer og debat af disse.

Kompetencemål:

Udvidet kendskab til baggrundsfaktorer, der har afgørende betydning for elevens skriftsprogsindlæring

Bem.: Kurset kan rekvireres som skolekursus

Faggruppe: Læsning

Tema: Læse-, skrive- og staveudvikling

Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

19-09-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansk- og SPU lærere, læse- og AKT vejledere og psykologer

Instruktør(er): Ib Hedegaard Larsen, lærer og cand.pæd.psych

Kursusansvarlig: Carsten Halleby

Kursusnummer: 2013-22½

Intro til It-rygsække

Digitale læremidler

Begrundelse for vigtigheden af at inddrage IT i undervisningen blandt børn med læsevanskeligheder.

- Præsentation af CD-ord.
- Demonstration af og afprøvning af læse- og skrivefunktioner i CD-ord.
- Skanning af tekster.
- Brug af Irispenen.
- Eks. på brug af Cd-ord i undervisningen.
- Præsentation af gode hjælperedskaber på nettet.
- E17/NOTA.
- Gode links mm.
- Evt. oprettelse af individuelle profiler og lydfiler.
- Evt. præsentation af andre undervisningsprogrammer og forløb.

Kompetencemål:

At kursisterne erhverver sig et grundlæggende kendskab til IT-rygsækkens funktion, så de kan tilrettelægge undervisningen optimalt for den modtagende elev.

Bem.: Kursisterne skal medbringe elevernes "it-rygsække" til kurset.

Faggruppe: Dansk

Tema: Læse-, skrive- og staveudvikling

Trin: Melletrin

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

Dato følger.

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dan sklærere og specialundervisningslærere, der har elever, der modtager en personlig it-rygsæk

Instruktør(er): Karin Hansen, lærer i Læsecentret på Lindegårdsskolen

Kursusansvarlig: Carsten Halleby

Kursusnummer: 2013-23

Ny børnelitteratur – den didaktiske dimension og udfordring

Børnelitteratur

Kurset indeholder oplæg og inspiration til arbejdet med ny børnelitteratur på melletrin, i udskolingen samt på skolebiblioteket. Den nye børnelitteratur udfordrer på mange måder læsningen og læseren. Den kan give os indsigt i det moderne børneliv – eller i hvert fald i vores tids voksnes syn på barnet. Vi bliver konfronteret med mange verdener, vi ikke kender.

Kurset vil diskutere didaktik og udfordring i forhold til såvel nyere billedbøger som mellemtrins- og ungdomsbøger.

Kompetencemål:

Deltageren får viden om nyere børnelitteratur samt færdigheder i at vurdere det didaktiske potentiale i litteraturen. Endvidere tilegner deltageren sig kompetence i at sammenligne og vurdere forskellige tilgange til litteraturen.

Faggruppe: Dansk

Tema: Genrepædagogik

Trin: Mellemtrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

30-09-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansk lærere på mellemtrin og udskoling, skolebibliotekarer

Instruktør(er): Ayoe Qvist Henkel, Lektor i dansk, VIA University College

Kursusansvarlig: Kirsten Tholle, konsulent for læremidler

Kursusnummer: 2013-24

Dialogisk læsning – samtale under læsning

Læsning

Kurset vil handle om, hvordan børn motiveres bedst muligt sprogligt og skriftligt, samtidig med at legen og lærelysten bevares. Der fokuseres på dialogisk læsning og børns aktive deltagelse i sprogprocessen. Kurset retter sig primært mod før-læse-aktiviteter. Deltagerne vil få mulighed for at afprøve og øve sig på nogle af værktøjerne i praksis.

Kompetencemål:

Deltagerne får viden om, hvordan legen og læselysten kan stimuleres og barnets sprogudvikling kan udvikles.

Deltagerne får endvidere færdigheder i at lave dialogisk læsning med en gruppe børn.

Faggruppe: Flere faggrupper

Tema: Sprogtilegnelse

Trin: Dagtilbud, Indskoling, SFO

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

25-11-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dansk som andetsprog, indskoling, skolebibliotekarer, vejledere i dansk som andetsprog, pæd., sprogholdere

Instruktør(er): Lotte Salling, lærer, bevægelsespædagog

Kursusansvarlig: Beata Engels Andersson og Kirsten Tholle

Faglig skrivning i fagene

Kursusnummer: 2013-25

Faglig skrivning i fagene med en procesorienteret tilgang

Faglig skrivning fagene

Hvordan kan læreren vejlede elever undervejs når de skriver opgaver og rapporter i forskellige fag, og bruge mindre tid på kommentarer til færdige produkter? Målet er at eleverne lærer så meget fag som muligt, blandt andet ved at arbejde bevidst med fagets forskellige genrer.

Den første gang mødes vi en hel dag og taler om hvad der karakteriserer nogle af de genrer som bruges i mange fag. Deltagerne skriver selv korte tekster og får respons, og der vil være forslag til hvordan deltagerne kan arbejde med faglig skrivning i egne klasser.

De næste uger afprøver deltagerne faglig skrivning i en eller flere af egne klasser. Så mødes vi igen en eftermiddag og drøfter erfaringer. Her vil der være flere forslag til hvordan man kan bruge faglig skrivning som en af vejene til læring. Efter endnu nogle uger mødes vi en sidste gang til opsamling og drøftelse af udviklingsmuligheder.

Kompetencemål:

Kursets deltagere får indsigt i hvad der karakteriserer forskellige faglige genrer, tilegner sig metoder og færdigheder i vejledning af elever i skriveprocessen og udvikler egen skriftlighed.

Bem.: Fag: Fysik/kemi, biologi, geografi, samfundsfag, historie og matematik

Medbring computer ogelevers skriftlige arbejde i dit fag

Faggruppe: Matematik, Natur-teknik

Tema: Faglig læsning og skrivning i fagene

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

28-08-2013 fra 09:00 - 15:00

25-09-2013 fra 13:15 - 16:15

13-11-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 12

Målgruppe: Lærere der underviser i sprogfag, fysik/kemi, biologi, geografi, samfundsfag, historie og matematik

Instruktør(er): Bodil Nielsen, ph.d., cand.mag i dansk og lektor

Kursusansvarlig: Pernille Tjellesen, cand.pæd. i didaktik

Forårsudstilling

Kursusnummer: 2013-26

Skolernes forårsudstilling

Billedkunst

Skolernes Forårsudstilling på Stadsbiblioteket er en tradition, som har eksisteret i mange år. Ligesom på de tidligere års udstillinger håber vi, at vægten lægges på det gennemarbejdede og kvalitetsbetonede, og at fagets indhold bliver præsenteret med så mange materialer og teknikker som muligt – f.eks. også multimedieproduktioner, installationer, videoer, lysbilleder og "living art" i form af tableauer.

Plakatkonkurrence

Der udskrives en konkurrence, hvor klasserne/eleverne opfordres til at indsende billeder, som kan bruges til at fremstille en plakat, der kan reklamere for udstillingen. Det vindende billede vil blive digitaliseret og layoutet.

Kompetencemål:

Synliggørelse og evaluering af billedkunstundervisningen i Lyngby-Taarbæk Kommune

Bem.: Efter udstilling, nedtagning af egen skoles værker

Faggruppe: Billedkunst

Tema: Kreativitet

Trin: Alle

Sted: Stadsbiblioteket i Lyngby, Lyngby Hovedgade 28, 2800 Kgs. Lyngby

Opstilling af udstilling 09:00 - 14:30

Nedtagning af udstilling 15:00 - 15:30

Datoer bliver meddelt senere.

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 7

Målgruppe: Billedkunstlærere

Kursusansvarlig: Susanne Nørbæk

Idræt

Kursusnummer: 2013-27-1

Kursusnummer: 2013-27-2

Livredning - obligatorisk repetitionskursus

Livredning

Obligatorisk repetitionskursus i genoplivning og bassinprøve for svømmelærere. Alle svømmelærere skal hvert år gennemføre kurset og bestå bassinprøven.

1. del – kl. 8.00 – 9.30:

Bassinprøve:

1. Udspring fra kant efterfulgt af 50 m fri svømning. Maksimalt tidsforbrug 1 min.
2. Dykning efter medie på 4 m vand:
  - efter udspring fra kant, derefter bjergning tilbage til udspringsstedet
  - efter vandtrædning.

Kursisten skal ved dykning være iført lange bukser og T-shirt

2. del – kl. 9.40 – 12.40:

Repetition af grundlæggende nødbehandling:

- Anatomi - de livsvigtige systemer
- Førstehjælpens 4 hovedpunkter
- Livreddende førstehjælp
- Situationsøvelser
- Afslutning & evaluering

Kompetencemål:

Opfyldelse af sikkerhedsbestemmelserne ved svømmeundervisning

Faggruppe: Idræt

Trin: Alle trin og SFO

Sted: Lyngby Svømmehal og Stadions kursuslokale

Kursusnummer: 2013-27-1   28-08-2013 fra 08:00 - 12:40

Kursusnummer: 2013-27-2   29-08-2013 fra 08:00 - 12:40

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 4,5

Målgruppe: Svømmelærere og pædagoger, der har været på grundkursus

Instruktør(er): Anne Poulsen og LTK Brandvæsen

Kursusansvarlig: Susanne Nørbæk

Kursusnummer: 2013-28

Idræt, leg og bevægelse

Udeleg

Inspirationskurset er målrettet pædagoger, lærere og andre medarbejdere, som arbejder med børn og unge i alderen 6-18 år, dog vil medarbejdere i børnehaver også kunne profitere af kurset til trods for at der tages udgangspunkt i den beskrevne målgruppe. Kurset er bygget op omkring et praksisorienteret forløb, hvori formidling og afprøvning af en række aktiviteter målrettet den valgte målgruppe, kombineres med en praksis-teoretisk formidling af virkemidler til vejen mod succes med idræt, leg og bevægelse. Deltagerne modtager umiddelbart efter kurset et inspirationshæfte indeholdende aktivitetsbeskrivelser over de gennemgåede aktiviteter.

Kompetencemål:

Det overordnede formål med inspirationskurset er at give deltagerne inspiration til idræt, leg og bevægelse med børn og unge i alderen 6-18 år.

At deltagerne opnår større handlekompetence i forhold til aktiviteter inde såvel som ude, at får erfaringer med at arbejde med fysiske aktivitetsmuligheder på en alternativ måde samt stifter bekendtskab med en række fysiske aktivitetsmuligheder, som kan overføres direkte til hverdagen.

Faggruppe: Børnehavepædagoger og lærere

Tema: Udeleg

Trin: Indskoling, mellemtrin og udskoling

**Sted: Klub Vænget, Kongsvænget 10C, 2830 Virum
28-08-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere og pædagoger

Instruktør(er): Leif Dorph Rasmussen

Kursusansvarlig: Birgitte Arnvig

Inklusion

Kursusnummer: 2013-29

Intro til arbejdet med SAL –

Systemisk Analyse af Læringsmiljøer

SAL

Alle skoler i kommunen arbejder med SAL.

SAL understøtter teamenes arbejde med videre udvikling af læringsmiljøet gennem refleksion over daglig pædagogisk praksis.

Strukturen i SAL modellen sikrer fælles refleksion og at nye handlemuligheder skabes.

Kurset præsenterer systemisk tilgang til forståelse af relation, kommunikation og samarbejde.

Inddragelse af elevernes perspektiver giver mange muligheder i et fremadrettet samarbejde, også et samarbejde hvor forældre får mulighed for, at bidrage til deres barns fortsatte udvikling fagligt og socialt.

Kompetencemål:

Deltagerne får kendskab til systematikken i SAL og de fokus der er i teamets fælles refleksioner.

Systemiske perspektiver introduceres og anvendes i praksis på kurset.

Bem.: Lærere og pædagoger der ønsker nærmere kendskab til SAL modellen og systemiske muligheder i den pædagogiske praksis

Tema: SAL

Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

19-08-2013 fra 13:15 - 16:15

30-09-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Lærere og pædagoger

Instruktør(er): Anne Leopold, inklusionskonsulent, Furesø kommune

Kursusansvarlig: Tine Rosenberg Larsen

Kursusnummer: 2013-30

SAL-tovholderkursus for nye tovholdere

SAL

Kurset indeholder mulighed for, at du som tovholder kender til teorigrundlaget for arbejdet med Systemisk Analyse af Læringsmiljøer og den systematik, som sikrer teamets refleksioner og fælles fokus på opgaven. På kurset vil fællesdrøftelser og gruppearbejde inddrage den kompleksitet der opleves i udfordringer i læringsmiljøet. Gennem anvendelse af systemiske perspektiver i kommunikationen, får kommende tovholdere rutine i at facilitere teamets fælles refleksion over muligheder i den pædagogiske praksis.

Kompetencemål:

Kendskab til SAL modellens elementer og tovholders opgave som procesfacilitator.

Viden om systemiske perspektiver som grundlag for teamets refleksioner og muligheder for at bidrage konstruktivt til kommunikationen i teamet.

Faggruppe: SAL
Tema: SAL
Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
23-09-2013 fra 12:00 - 16:00
07-10-2013 fra 08:30 - 15:00
28-10-2013 fra 08:30 - 15:00
18-11-2013 fra 12:00 - 16:00
02-12-2013 fra 12:00 - 16:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 25
Målgruppe: Kommende SAL/LP tovholdere
Instruktør(er): Anne Leopold, inklusionskonsulent, Furesø kommune
Kursusansvarlig: Tine Rosenberg Larsen

Kursusnummer: 2013-31

SAL Tovholder workshop

SAL

Deltagere i denne workshop er SAL/LP tovholdere fra alle skoler og SFO. Programmet indeholder oplæg og drøftelser af temaer som er relevante og udviklende i forhold til anvendelsen af SAL systematikken i et inkluderende perspektiv.

Kompetencemål:

At temaer og udfordringer der opstår i løbet af året, videndelse i SAL netværket på workshoppen.

Faggruppe: Alle
Tema: SAL
Trin: Alle

Sted: Stadsbiblioteket i Lyngby, Lyngby Hovedgade 28, 2800 Kgs. Lyngby
14-11-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 3
Målgruppe: SAL/LP tovholdere
Instruktør(er): Anne Leopold, inklusionskonsulent, Furesø kommune
Kursusansvarlig: Tine Rosenberg Larsen

Kursusnummer: 2013-32

SAL-hvad gør vi? Indskoling

SAL—hvad gør vi? Fra individperspektiv til teamets handlinger i kontekstperspektiv. På dette kursus vil vi sætte fokus på forskellige værktøjer og forståelser, der tager udgangspunkt i individperspektivet og ser på mulige indsatser i teamet i kontekstperspektivet.

Kurset er praksisorienteret, så der gennem teori og videndeling gives konkrete handlemuligheder på de udfordringer vi møder i dagligdagen.

Kurset tilbyder en systematik i forhold til at handle på nogle af de udfordringer vi møder i

inklusionsarbejdet, og tager udgangspunkt i styrkebaseret læring.

Kompetencemål:

Viden om styrkebaseret læring. Værktøjer til at handle på udfordringer i kontekstperspektivet.

Bem.: Der forventes at kursisterne arbejder med konkrete udfordringer mellem kursusgangene. Medbring en udfordring du gerne vil arbejde med allerede den 1. kursusgang.

Faggruppe: Alle

Tema: SAL

Trin: Dagtilbud og indskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

02-09-2013 fra 13:15 - 16:15

16-09-2013 fra 13:15 - 16:15

02-10-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 9

Målgruppe: Pædagoger og lærere

Instruktør(er): Alice Darville, lærebogsforfatter og lærer på Engelsborgskolen

Kursusansvarlig: Alice Darville

Kursusnummer: 2013-33

SAL-hvad går vi? Melletrin og udskoling

SAL—hvad gør vi? Fra individperspektiv til teamets handlinger i kontekstperspektiv.

På dette kursus vil vi sætte fokus på forskellige værktøjer og forståelser, der tager udgangspunkt i individperspektivet og ser på mulige indsatser i teamet i kontekstperspektivet.

Kurset er praksisorienteret, så der gennem teori og videndeling gives konkretet handlemuligheder, på de udfordringer vi møder i dagligdagen.

Kurset tilbyder en systematik i forhold til at handle på nogle af de udfordringer vi møder i inklusionsarbejdet, og tager udgangspunkt i styrkebaseret læring.

Kompetencemål:

Viden om styrkebaseret læring. Værktøjer til at handle på udfordringer i kontekstperspektivet.

Bem.: Der forventes at kursisterne arbejder med konkretet udfordringer mellem kursusgangene. Medbring en udfordring du gerne vil arbejde med allerede den 1. kursusgang.

Faggruppe: Alle

Tema: SAL

Trin: Dagtilbud og indskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

11-11-2013 fra 13:15 - 16:15

27-11-2013 fra 13:15 - 16:15

11-12-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 9

Målgruppe: Pædagoger og lærere

Instruktør(er): Alice Darville, lærebogsforfatter og lærer på Engelsborgskolen

Kursusansvarlig: Alice Darville

Kursusnummer: 2013-34

Inklusion og it – forskning og praksis

Inklusion

Det anføres ofte, at med udbredt anvendelse af it, vil inklusionsopgaven kunne løses med bedre resultater og mere målrettet mod den enkelte elev.

”Specielt skal it udnyttes til at forbedre undervisningsdifferentieringen, så flere inkluderes i den almindelige undervisning,” (en digital folkeskole, uvm, august 2011)

Hvad kan forskningen bidrage med på dette område?

Hvilke praksiserfaringer er der gjort på området i de sidste par år?

Overblik og indblik leveres af nøglepersoner på området.

Definition på inklusion fra Lyngby-Taarbæk Kommunes inklusionshandleplan:

”Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab.

Barnet skal føle sig som aktør i sit eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifuld i fællesskabet.

Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces. Skolevæsenet skal skabe mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn. I denne proces skal der tages særligt hensyn til de børn, som er i farezonen for eksklusion.”

Kompetencemål:

Viden om forskningsindsatsen på området. Inspiration til udvikling af egen inklusionspraksis.

Faggruppe: Alle

Tema: Inklusion

Trin: Alle

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
18-09-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Alle

Kursusansvarlig: Kristian Brønd og Tine Rosenberg Larsen

Kursusnummer: 2013-35

Høj IQ og inklusion - SFO og klub

Højt begavede børn har ofte adfærdsmæssige sociale udfordringer i dagligdagen, samtidig med at de intellektuelt er langt fremme i forhold til jævnaldrende. Mange agerer uhensigtsmæssigt, har en stor retfærdighedssans og agerer små politibetjente. Flere bliver sammenlignet med børn med Asperger syndrom eller ADHD. På kurset vil du få indblik i adfærd, identifikation og karakteristiske kendetegn hos højt begavede børn samt idéer og redskaber til, hvordan børnene kan støttes i det daglige.

Kompetencemål:

Identifikation af højt begavede børn, redskaber til at støtte børnene

Bem.: Medbring egen computer

Faggruppe: Alle

Tema: Inklusion

Trin: Dagtilbud, SFO og klub

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
09-09-2013 fra 09:00 - 12:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Dagtilbud, SFO og klub

Instruktør(er): Birgitte Arnvig, cand.pæd. talentvejleder

Kursusansvarlig: Birgitte Arnvig

Kursusnummer: 2013-36

Høj IQ og inklusion i skolen

Højt begavede børn kan være en stor udfordring at undervise og have i klassen. Mange agerer uhensigtsmæssigt, finder fejl hos læreren og kammerater. De kan nemt forstyrre eller ødelægge undervisningen. Det positive er, at børnene med deres iver for at lære, kan være med til at højne det faglige niveau i klassen. På kurset vil du få indblik i adfærd, faldgrupper og karakteristiske kendetegn hos højt begavede børn samt idéer og redskaber til at tilrettelægge undervisningen.

Kompetencemål:

Identifikation af højt begavede børn, redskaber til at tilrettelægge undervisningen

Bem.: Medbring egen computer

Kurset kan rekvireres som skolekursus.

Faggruppe: Alle

Tema: Inklusion

Trin: Indskoling, mellemtrin og udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
21-08-2013 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Birgitte Arnvig, cand.pæd. talentvejleder

Kursusansvarlig: Birgitte Arnvig

Kursusnummer: 2013-37

Tegneseriesamtaler

Inklusion

Tegneseriesamtalen:

En metode der kan anvendes "her og nu" ved svære og ukendte situationer. Ved hjælp af enkle tændstiksmænd identificerer tegneseriesamtalen, hvad andre siger, tænker, føler og gør. Sammen med barnet/unge kan man tegne nye historie med anvisninger på hvordan man kommer videre eller erhverver ny viden. Farver og enkle tegninger tydeliggør kommunikationen og hjælper med at organisere den sociale udveksling.

Tegneseriesamtalen kan være en udmærket forløber for udvikling af en social historie.

Sociale historier:

En metode til at undervise i sociale færdigheder. Til det formål bruges hjælpemidler i form af en skreven tekst, der kan suppleres med billeder/tegninger. De sociale historier kan

hjælpe med: At fremskaffe viden om sociale situationer, at forudsige og forstå sociale situationer og at finde nye passende handlemuligheder.

Kursusformen er teoretisk oplæg med praktiske eksempler og arbejde i grupper

Kompetencemål:

Redskaber inden for inklusionsforståelsen til at kommunikere konstruktivt med elever i vanskeligheder og at fremme kommunikative og sociale kompetencer for denne gruppe af børn og unge.

Bem.: Målgruppen er lærere og pædagoger som i deres arbejde, skole, SFO og klub møder børn og unge med autisme, Aspergers syndrom og ADHD.

Faggruppe: Alle

Tema: Inklusion

Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

19-02-2014 fra 13:15 - 16:15

26-02-2014 fra 13:15 - 16:15

26-03-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 9

Målgruppe: Lærere og pædagoger

Instruktør(er): Axel Duckert

Kursusansvarlig: Axel Duckert

Innovation

Kursusnummer: 2013-38

Den innovative projektopgave

Innovation

Den innovative projektopgave er en gentænkning af den nuværende projektopgave. Eleverne skal finde et reelt problem og gennem et tæt samarbejde – også med omverdenen – løse dette problem. Tanken er at gå fra, at eleverne i dag reproducerer og præsenterer viden, til at de bruger deres kompetencer til at skabe egentlig merværdi. Det kræver noget af dig som lærer, da du skal sætte dig ud over det faglige stof og i højere grad facilitere kreative og innovative processer omkring dine elever. Du bliver ført igennem tanker og didaktik bag den innovative projektopgave, og får redskaber til at arbejde innovativt med eleverne. Derudover beskæftiger vi os med vejledning og vurdering af elevernes arbejde gennem projektopgaven. Det er en fordel at tilmelde teamet omkring en klasse i udskoling. Kurset henvender sig ikke kun til 9. klasses lærere, men også syvende og ottende, som ønsker at forberede deres elever.

Kompetencemål:

Du får kompetencer til at planlægge og gennemføre kreative og innovative processer særligt rettet mod projektopgaven. Du bliver fortrolig med didaktikken bag den innovative projektopgave og vejlederrollen, der følger med denne arbejdsform.

Faggruppe: Alle

Tema: Innovation

Trin: Udskoling

Sted: Kongevejens Skole, Kongsvænget 10, 2800 Kgs. Lyngby

19-09-2013 fra 09:00 - 15:00

26-09-2013 fra 09:00 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 12

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Jesper Rud Christoffersen, fagkonsulent naturfag/innovation

Kursusansvarlig: Jesper Rud Christoffersen

Kursusnummer: 2013-39

Hvordan laver man en camp?

Camp

En camp tager udgangspunkt i, at man fra starten af dagen møder et problem/opdrag, som man arbejder med dagen igennem, for til slut at komme med en reel løsning på problemet. Gennem en praktisk undervisningsdag, hvor du prøver campen på egen krop, bliver du i stand til at planlægge og gennemføre en camp med dine elever. En camp der indeholder kreative, innovative og entreprenante processer krydret med energizers – lige til at tage med tilbage på skolen. Vi tager udgangspunkt i KIE-modellen.

Kompetencemål:

Du får kompetencer inden for facilitering af kreative og innovative processer med udgangspunkt i KIE-modellen.

Faggruppe: Alle

Tema: Innovation

Trin: Melletrin og udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
10-04-2014 fra 09:00 - 15:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Jesper Rud Christoffersen, fagkonsulent naturfag/innovation

Kursusansvarlig: Jesper Rud Christoffersen

Kristendom, historie og samfund

Kursusnummer: 2013-40

Ikke-kristne religioner og andre livsanskuelser

Kristendom og andre religioner

Kristendomskundskab, Fælles Mål, 4.-årigt forløb, 3. delforløb.

I skoleåret 13/14 danner kristendomsfagets fjerde hovedområde – ikke-kristne religioner og andre livsanskuelser - overskrift for kurset.

Første undervisningsgang:

1. lektion: Islam
2. lektion: Hinduisme
3. lektion: Buddhisme.

Anden undervisningsgang er en HELDAGSEKSKURSION til religiøse institutioner i København. Der satses på et besøg disse fire steder: Buddhistisk Center, Hare Krishna-bevægelsen, et islamisk kulturcenter og Den jødiske Synagoge i Krystalgade.

Tredje undervisningsgang:

1. lektion: Opsamling fra studietur, begrebet religion
2. lektion: Oversigt over vestlig religion (de tre monoteistiske religioner) og østlig religion (indisk, kinesisk og japansk religion)
3. lektion: Moderne ismer mv: humanisme, ateisme, materialisme, positivisme, relativisme, sekularisering.

Bem.: Målgruppen er alle der underviser i kristendomskundskab, men specielt nye undervisere eller lærere uden liniefagsuddannelse.

Faggruppe: Kristendom

Trin: Melletrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

05-03-2014 fra 13:15 - 16:15

12-03-2014 fra 08:00 - 16:30

19-03-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 15

Målgruppe: Lærere der underviser i kristendom

Instruktør(er): Cand.pæd. Poul Astrup

Kursusansvarlig: Poul Astrup

Kursusnummer: 2013-41

Dannelse til medborgerskab

Medborgerskab

Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Dette kaldes i mange andre lande for uddannelse til medborgerskab eller menneskerettighedsuddannelse (citizenship education eller human rights education). Et væsentligt element i dannelse til medborgerskab er viden om og forståelse for menneskeretlige normer og principper og for de værdier menneskerettighederne bygger på. På dette kursus præsenteres deltagerne for og afprøver konkrete eksempler på, hvordan de kan undervise i menneskerettigheder på forskellige

klassetrin. Det handler både om indhold og pædagogiske metoder.

Kompetencemål:

Deltagerne opnår viden om de samfundsmæssige forandringer, der har sat medborgerskab på dagsordenen i skoleverdenen og får kendskab til materialer, øvelser og forløb der kan inspirere til egen undervisning.

Faggruppe: Humanistiske fag

Tema: Medborgerskab

Trin: Indskoling, mellemtrin og udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
29-01-2014 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Underviser fra Institut for Menneskerettigheder

Kursusansvarlig: Kirsten Tholle, konsulent for læremidler

Matematik

Kursusnummer: 2013-42

Klask et tal og tæl et tusindben

Matematisk

På dette kursus arbejder vi med, hvordan man som pædagog i børnehaven og som børnehaveklasseleder og skolepædagog aktivt kan understøtte og udfordre børnenes matematiske sprog og matematiske forståelse.

Vi vil tage udgangspunkt i læreplanstemaerne om sprog og natur, og fælles mål i børnehaveklassen. Vi vil diskutere mange måder at lære på, og aktivt afprøve og reflektere over forskellige tilgange i arbejdet med det matematiske sprog, så der er kontinuitet og progression mellem skole og dagtilbud.

Kurset bliver en blanding af oplæg, øvelser og afprøvning i egen praksis. Mellem kursusgangene skal kursisterne arbejde bevidst med egen praksis på området, mhp. videndeling til de øvrige kursister.

Kompetencemål:

Viden om "mange måder at lære på". Redskaber til at omsætte denne viden til konkret handling i egen daglig praksis i forhold til den naturfaglige dimension. Viden og redskaber til at skabe kontinuitet mellem dagtilbud og skole.

Faggruppe: Børnehavepædagoger og lærere

Trin: Dagtilbud og indskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

12-09-2013 fra 13:15 - 16:15

26-09-2013 fra 13:15 - 16:15

09-10-2013 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 9

Målgruppe: Bh.kl. ledere, pædagoger og medhjælpere fra dagtilbuds området og skolepædagoger

Instruktør(er): Alice Darville, lærebogsforfatter og lærer på Engelsborgskolen

Kursusansvarlig: Alice Darville

Kursusnummer: 2013-43

Grundlæggende GeoGebra - Modul 1

It i matematik

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye itbaserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Man kan tilmelde sig modulerne enkeltvis eller melde sig til "den fulde pakke".

Modul 1: "Grundlæggende GeoGebra"

I dette modul vil kursisterne stifte bekendtskab med de helt grundlæggende funktioner i GeoGebra. Vi vil fx arbejde med at afsætte punkter og linjer på tegnefladen samt se på, hvordan programmet er bygget op.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at benytte de mest grundlæggende funktioner i programmet i deres daglige undervisning.

Bem.: Matematiklærere med lidt eller intet kendskab til programmet GeoGebra

Faggruppe: Matematik

Tema: It

Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

30-01-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Matematiklærere

Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-44**GeoGebra og geometrisk konstruktion - Modul 2****Matematik**

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye it-baserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Modul 2: "GeoGebra og geometrisk konstruktion"

I dette modul vil kursisterne arbejde med den geometriske del af GeoGebra. Der vil blive arbejdet med konstruktion af diverse geometriske figurer, spejlinger og flytninger. Herudover vil vi se nærmere på, hvordan programmet kan benyttes til at arbejde med fx vinkelhalveringslinjer, midtnormaler, medianer, omskrevne og indskrevne cirkler m.m.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at gennemføre undervisning i emnet geometri med programmet GeoGebra.

Bem.: Matematiklærere med begrænset kendskab til programmet GeoGebra

Faggruppe: Matematik

Tema: It

Trin: Melletrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

20-02-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 27

Målgruppe: Matematiklærere

Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-45

GeoGebra og funktioner - Modul 3

Matematik

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye it-baserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Modul 3: "GeoGebra og funktioner"

I dette modul vil kursisterne arbejde med, hvordan arbejdet med funktioner kan ske i GeoGebra. Der vil blive arbejdet med, hvordan programmets input-linje benyttes, hvordan man finder skæringen mellem forskellige funktioner, hvordan arbejdet med skydere kan visualisere a og b's indflydelse på funktionen og hvordan GeoGebra kan benyttes ved lineær-regression.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at gennemføre undervisning i emnet funktioner med programmet GeoGebra.

Bem.: Matematiklærere med begrænset kendskab til programmet GeoGebra

Faggruppe: Matematik

Tema: It

Trin: Melletrin og udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
27-02-2014 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Matematiklærere

Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-46

GeoGebra og trigonometri - Modul 4

Matematik

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye it-baserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Modul 4: "GeoGebra og trigonometri"

I dette modul vil kursisterne arbejde med, hvordan programmet GeoGebra kan benyttes til arbejdet med trigonometri i folkeskolens ældste klasser. På kurset vil vi se nærmere på, hvordan man bl.a. via clinometre og målestoksforhold kan finde "umålelige" længder, samt hvordan GeoGebra kan være med til at skabe en forståelse for forskellige trigonometriske begreber.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at gennemføre undervisning i emnet trigonometri med programmet GeoGebra.

Bem.: Matematiklærere med begrænset kendskab til programmet GeoGebra

Faggruppe: Matematik
Tema: It
Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
13-03-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 3
Målgruppe: Matematiklærere
Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-47

GeoGebra og statistik - Modul 5

Matematik

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye it-baserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Modul 5: "GeoGebra og statistik"

I dette modul vil vi sætte fokus på, hvordan GeoGebra kan benyttes til arbejdet med statistik i udskoling. Vi vil se nærmere på, hvordan man laver diverse typer af statistiske beskrivelser i GeoGebra som fx boksplot og prikdiagrammer.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at gennemføre undervisning i emnet statistik med programmet GeoGebra.

Bem.: Matematiklærere med begrænset kendskab til programmet GeoGebra

Faggruppe: Matematik
Tema: It
Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
20-03-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 3
Målgruppe: Matematiklærere
Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-48

Smath - hvorfor og hvordan? - Modul 6

Matematik

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye it-baserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som

dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Modul 6: "Smath - hvorfor og hvordan?"

I dette modul vil vi arbejde med, hvordan programmet Smath kan benyttes i den daglige matematikundervisning. Smath er et gratis matematisk skriveværktøj, der kan bruges som et teknisk hjælpemiddel til udregninger og som et hjælpemiddel til kommunikation om og med matematik.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at gennemføre undervisning ved hjælp af programmet Smath.

Bem.: Matematiklærere uden kendskab til programmet Smath

Faggruppe: Matematik

Tema: It

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

27-03-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Matematiklærere

Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-49

Økonomi og regneark - Modul 7

Matematik

Matematikfaget gennemgår i øjeblikket en stor udvikling blandt andet grundet tilkomsten af nye it-baserede hjælpemidler. Ifølge faghæftet for matematik skal it være en integreret del af den daglige matematikundervisning i folkeskolen, men hvilke programmer kan man som matematiklærer benytte sig af, og hvilke opmærksomhedspunkter skal man have, når disse programmer integreres i undervisningen? Dette er blandt andet nogle af de spørgsmål, som dette modulopbyggede kursus vil forsøge at give svar på.

Modul 7: "Økonomi og regneark"

I dette modul vil vi arbejde med, hvordan regnearket kan benyttes ift. emnet økonomi. På kurset vil der blive arbejdet med, hvordan regnearket kan benyttes til bl.a. fremskrivninger og vækst, og hvordan fx et budget kan opsættes i regnearket.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset være i stand til at gennemføre undervisning i emnet økonomi ved hjælp af regneark.

Bem.: Matematiklærere med begrænset kendskab til regneark

Faggruppe: Matematik

Tema: It

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

03-04-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Matematiklærere
Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Kursusnummer: 2013-50

Den mundtlige afgangsprøve i matematik

Matematik

Endelig er den tilbage. Lærere og elever har i flere år sukket efter at få genindført den mundtlige afgangsprøve i matematik. Nu er det sket. Men ift. tidligere tiders mundtlige prøve er der sket store ændringer. Kompetencer spiller fx nu en væsentlig rolle ved vurderingen af elevernes præstationer.

Hvilke krav sættes der til udformningen af prøvespørgsmål? Hvordan ser "det gode" prøvespørgsmål ud? Hvordan skal vi vurdere elevernes præstationer? Alle disse spørgsmål vil vi beskæftige os med på kurset, ligesom der vil være afsat tid til, at kursisterne selv fremstiller eksemplariske prøvespørgsmål.

Kompetencemål:

Kursisterne vil efter kurset have indsigt i, hvilke formelle krav der stilles til prøvespørgsmålene ved den mundtlige prøve, og de vil være klædt på til at føre deres elever til den mundtlige prøve.

Faggruppe: Matematik

Tema: Afgangsprøver

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

12-12-2013 fra 13:15 - 16:15

09-01-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Matematiklærere i udskoling

Kursusansvarlig: Martin Villumsen

Musik

Kursusnummer: 2013-51

Korstævne 2014

Musik

Årets korstævne afholdes i foråret 2014. Datoen aftaler vi på et planlægningsmøde i januar 2014, hvor sangene gennemgås.

Indholdet oplyses senere.

Skolerne skal selv betale for noderne.

Korstævnet afsluttes med en koncert for forældre og andre interesserede.

Kompetencemål:

Korglæde.

Tid og sted:

Efteråret 2013 – 3 timer i Virum Skoles musiklokale

Korstævnet:

Foråret 2014 kl. 9.00 – 14.00 og kl. 18.30 – 21.00 i Virum Skole. festsalen.

Faggruppe: Musik

Trin: Melletrin

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 11

Målgruppe: Skolekor og korledere

Kursusansvarlig: Lajla Hornshøj

Naturfag

Kursusnummer: 2013-52

Natur/teknik 1

Natur/teknik

Dette kursus giver en løbende faglig opgradering i natur/teknik, særligt for nyere undervisere uden linjefaget fra læreruddannelsen.

At komme ud i natur/teknik er et must – alle årstider i naturen kalder på elevernes undersøgelser og observationer af organismer, fænomener og sammenhænge. På dette kursus kombinerer vi med udgangspunkt i Fælles Mål 2009 de udendørs aktiviteter med idéer til samlede forløb og aktiviteter i klassen. Årets seks kursusgange får temaer såsom: I gang med natur/teknik, Kredsløb og materialer, Naturen om vinteren, Find vej og Sundhed. Det præcise program planlægges sammen med deltagerne.

Kurset vil også sætte fokus på metoder i natur/teknik, fx forskellige former for undersøgelsesbaseret læring, samt hvordan man sætter de praktiske aktiviteter i en passende læringsramme, så forståelsen af begreber og naturfaglige sammenhænge styrkes bedst muligt.

Kompetencemål:

At kunne afvikle undervisningsforløb i natur/teknik året rundt med kombination af udendørs og indendørs aktiviteter.

Bem.: Kurset planlægges efterfulgt af Natur/teknik 2 i skoleåret 2014-15.

Faggruppe: Natur-teknik

Tema: Naturskolekurser

Trin: Indskoling og mellemtrin

Sted: Naturskolen i Raadvad

22-08-2013 fra 09:00 - 16:00

03-10-2013 fra 13:30 - 16:30

21-11-2013 fra 13:30 - 16:30

16-01-2014 fra 13:30 - 16:30

13-03-2014 fra 09:00 - 15:00

08-05-2014 fra 13:30 - 16:30

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 25

Målgruppe: Lærere der underviser i natur/teknik

Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen

Kursusansvarlig: Dorrit Hansen

Kursusnummer: 2013-53

Jord under neglene - om brug af skolehaver i natur/teknik

Natur/teknik

I undervisningen i natur/teknik angiver Fælles Mål 2009, at der skal arbejdes med "Menneskets samspil med naturen, og i "Mål og indholdsplan for SFO" står der, at børnene skal have indsigt i dyr og planters levevilkår. Samspillet mellem mennesker og natur vedrører de forhold i vores liv, hvor vi på den ene eller anden måde drager nytte af naturens resurser.

En skolehave tilbyder eleverne mulighed for at gøre sig erfaringer omkring dette samspil på tæt hold. Undervisningen baseres her på elevernes egne oplevelser, undersøgelser og eksperimenter i en kombination med eftertanke og overvejelser af mere teoretisk karakter, hvor begreberne nysgerrighed, ansvarlighed og engagement bliver centrale.

Med udgangspunkt i naturskolernes "skolehave", køkkenhaven i Grevemosehus som passes af en lokal klasse, sætter vi fokus på, hvordan man kan arbejde med emner som f.eks. frø og frugter, økosystem, bæredygtighed, årstidens råvarer mm.

Vi sætter desuden fokus på, hvilke andre fag og sociale kompetencer, der kan komme i spil i arbejdet med skolehaver. Sidst med ikke mindst indeholder kurset tips til, hvordan man konkret sætter gang i et skolehaveprojekt ved egen skole.

Kompetencemål:

At deltagerne efter kurset har inspiration og redskaber til at komme i gang med at bruge skolehaver i natur/teknik.

Bem.: Undervisere er også ekstern ressourceperson med erfaring fra skolehaver på eget skoleområde

Faggruppe: Naturfag

Tema: Naturskolekurser

Trin: Dagtilbud og indskoling

Sted: Rude Skov Naturskole og Grevemosehus, Biskoop Svanes Vej 50, 3460 Birkerød

05-09-2013 fra 09:00 - 15:30

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6,5

Målgruppe: Lærere der underviser i natur/teknik , Bh.kl. personale samt skolepædagoger

Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen

Kursusansvarlig: Dorrit Hansen

Kursusnummer: 2013-54

Brug den lokale natur -

Kighanerenden ved Enrum og stranden ved Vedbæk

Natur/teknik og matematik

Kurset består af 4 individuelle kursusgange, der alle tager udgangspunkt i ét lokalt naturområde, der byder sig til i forhold til undervisning i natur/teknik og matematik i indskolingens året rundt.

Vi afprøver forskellige konkrete aktiviteter til natur/teknik og matematik og idé-udvikler på undervisningsaktiviteter i forhold til de enkelte naturområders muligheder. Dagene munder ud i beskrivelser af specifikke idéer til de enkelte områder. Beskrivelserne lægges efterfølgende på NTS-net til glæde for andre undervisere og elever.

Kompetencemål:

At deltagerne efter kurset har konkrete idéer og kompetencer til i højere grad at inddrage den lokale natur i undervisningen i natur/teknik og matematik.

Faggruppe: Naturfag

Tema: Naturskolekurser

Trin: Indskoling

**Sted: Nærmere mødested oplyses i kursusbrev før de enkelte kurser.
04-09-2013 fra 13:30 - 16:30**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere der underviser i natur/teknik og matematik

Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen

Kursusansvarlig: Dorrit Hansen

Kursusnummer: 2013-55

Brug den lokale natur - Geels Skov

Natur/teknik og matematik

Kurset består af 4 individuelle kursugange, der alle tager udgangspunkt i ét lokalt naturområde, der byder sig til i forhold til undervisning i natur/teknik og matematik i indskolingens året rundt.

Vi afprøver forskellige konkrete aktiviteter til natur/teknik og matematik og idé-udvikler på undervisningsaktiviteter i forhold til de enkelte naturområders muligheder. Dagene munder ud i beskrivelser af specifikke idéer til de enkelte områder. Beskrivelserne lægges efterfølgende på NTS-net til glæde for andre undervisere og elever.

Kompetencemål:

At deltagerne efter kurset har konkrete idéer og kompetencer til i højere grad at inddrage den lokale natur i undervisningen i natur/teknik og matematik.

Faggruppe: Naturfag

Tema: Naturskolekurser

Trin: Indskoling

**Sted: Nærmere mødested oplyses i kursusbrev før de enkelte kurser.
09-10-2013 fra 13:30 - 16:30**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere der underviser i natur/teknik og matematik

Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen

Kursusansvarlig: Dorrit Hansen

Kursusnummer: 2013-56

Brug den lokale natur -

Mølleåen ved Fuglevad og Sorgenfri Slotspark

Natur/teknik og matematik

Kurset består af 4 individuelle kursugange, der alle tager udgangspunkt i ét lokalt naturområde, der byder sig til i forhold til undervisning i natur/teknik og matematik i indskolingens året rundt.

Vi afprøver forskellige konkrete aktiviteter til natur/teknik og matematik og idé-udvikler på undervisningsaktiviteter i forhold til de enkelte naturområders muligheder. Dagene munder ud i beskrivelser af specifikke ideer til de enkelte områder. Beskrivelserne lægges efterfølgende på NTS-net til glæde for andre undervisere og elever.

Kompetencemål:

At deltagerne efter kurset har konkrete ideer og kompetencer til i højere grad at inddrage den lokale natur i undervisningen i natur/teknik og matematik.

Faggruppe: Naturfag**Tema: Naturskolekurser****Trin: Indskoling****Sted: Nærmere mødested oplyses i kursusbrev før de enkelte kurser.****29-01-2014 fra 13:30 - 16:30****Tilmeldingsfrist: 25-01-2013****Antal timer: 3****Målgruppe: Lærere der underviser i natur/teknik og matematik****Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen****Kursusansvarlig: Dorrit Hansen****Kursusnummer: 2013-57****Brug den lokale natur - Vaserne****Natur/teknik og matematik**

Kurset består af 4 individuelle kursugange, der alle tager udgangspunkt i ét lokalt naturområde, der byder sig til i forhold til undervisning i natur/teknik og matematik i indskolingens året rundt.

Vi afprøver forskellige konkrete aktiviteter til natur/teknik og matematik og idé-udvikler på undervisningsaktiviteter i forhold til de enkelte naturområders muligheder. Dagene munder ud i beskrivelser af specifikke ideer til de enkelte områder. Beskrivelserne lægges efterfølgende på NTS-net til glæde for andre undervisere og elever.

Kompetencemål:

At deltagerne efter kurset har konkrete ideer og kompetencer til i højere grad at inddrage den lokale natur i undervisningen i natur/teknik og matematik.

Faggruppe: Naturfag**Tema: Naturskolekurser****Trin: Indskoling****Sted: Nærmere mødested oplyses i kursusbrev før de enkelte kurser.****02-04-2014 fra 13:30 - 16:30****Tilmeldingsfrist: 25-01-2013****Antal timer: 3****Målgruppe: Lærere der underviser i natur/teknik og matematik****Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen****Kursusansvarlig: Dorrit Hansen****Kursusnummer: 2013-58****Ud i matematik i udskoling****Matematik og natur**

Naturen danner fine rammer for undervisning i anvendt matematik. Undervisningen i naturen kan give de elever, der synes matematik er abstrakt og svært, en god oplevelse af

noget konkret matematik. Elever, der er gode til det abstrakte, kan få en anderledes udfordring ved at skulle koble teori og praksis.

Med kurset tager vi afsæt i, at undervisningen skal lede frem mod, "at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at anvende faglige redskaber, begreber og kompetencer til løsningen af matematiske problemstillinger i forbindelse med dagligliv, samfundsliv og natur" (Fælles Mål 2009).

Vi arbejder med eksempler på hvordan matematik anvendes i f.eks. skovbrug, og hvordan tablets og elevernes egne SmartPhones med apps og GPS-funktioner kan bruges på tværs af naturfagene i f.eks. opmåling, dataopsamling, trigonometri mm.

Det vil være en god idé allerede ved udarbejdelsen af årsplanen for skoleåret 13-14 at tage hensyn til muligheden for tværfaglige forløb i naturen i et samarbejde mellem matematik og et eller flere naturfag.

Kompetencemål:

At matematik- og naturfagslærere kan planlægge og gennemføre tværfaglige undervisningsforløb i naturen med fokus på matematik.

Bem.: Det anbefales, at der fra den enkelte skole deltager både matematik- og naturfagslærere, der underviser den samme gruppe elever.

Faggruppe: Naturfag

Tema: Naturskolekurser

Trin: Udskoling

Sted: Naturskolen i Raadvad

24-10-2013 fra 09:00 - 16:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 7

Målgruppe: Lærere der underviser i matematik og naturfag

Instruktør(er): Klaus Peter Brodersen, naturvejleder og Ulrik Lundby Hansen, konsulent

Kursusansvarlig: Dorrit Hansen

Kursusnummer: 2013-59

Interesse og motivation i naturfag – den gode ekskursion

Naturfag

Eleverne har svært ved at se pointen med naturfag i skolen. Pigerne vil redde verden, og drengene vil lave bomber. Undersøgelser viser, at eleverne generelt har svært ved at se naturfagernes sammenhæng med omverden. Hvordan skaber vi den sammenhæng? Hvordan får vi eleverne til at forstå nytteværdien af naturfagene – ikke blot som forsker, men også som samfundsborger? Samarbejdet med eksterne læringsmiljøer viser sig at være en af mulighederne. Vi arbejder med det gode besøg, og hvordan man optimerer elevernes læringsudbytte i forbindelse med inddragelse af eksterne samarbejdspartnere.

Kompetencemål:

Du bliver i stand til at planlægge naturfaglige undervisningsforløb med inddragelse af eksterne partnere, hvor du bevidst bruger din lærerrolle og planlægning til at skabe et større læringsudbytte hos eleverne.

Faggruppe: Naturfag

Tema: Didaktik

Trin: Indskoling, mellemtrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

23-04-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3,5

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Jesper Rud Christoffersen, fagkonsulent naturfag/innovation

Kursusansvarlig: Jesper Rud Christoffersen

Kursusnummer: 2013-60

Flerfagligt samarbejde i naturfag i udskoling

Naturfag

Med revisionen af Fælles mål fra 2009 blev der bl.a. indført et antal flerfaglige trinmål fælles for 2 eller 3 fag med sigte på et tættere samspil mellem fagene biologi, fysik/kemi og geografi. De fleste af disse trinmål lægger op til fælles forløb omkring naturundersøgelser. Det gælder bl.a. fokus på økosystemer, herunder arbejde med fotosyntese og respiration, nitrogens, vands og kulstofs kredsløb i naturen, arters tilpasning til forskellige typer af levesteder og livsbetingelser, klimazoner og plantebælter samt anvendelse af it-teknologi til informationssøgning, dataopsamling, kommunikation og formidling.

Med dette afsæt samt fokus på "at undervisningen skal lede frem mod at eleverne kan planlægge, gennemføre og evaluere enkle undersøgelser og eksperimenter i forskellige biotoper og i laboratoriet" arbejder vi dels konkret med relevante områder, dels med design af gode undervisningsforløb med naturundersøgelser som omdrejningspunkt.

Der vil blive lagt op til, at deltagerne indgår i aktionslæringsforløb på egen skole.

Kompetencemål:

At naturfagslærere i et flerfagligt samarbejde kan planlægge og gennemføre undervisning omkring temaet naturundersøgelser.

Bem.: Da kurset tager udgangspunkt i samarbejdet mellem naturfagslærerne i overbygningen på den enkelte skole, er det vigtigt, at man melder sig som fagteam.

Faggruppe: Naturfag

Tema: Naturskolekurser

Trin: Udskoling

Sted: Naturskolen i Raadvad

29-08-2013 fra 09:00 - 16:00

12-09-2013 fra 13:30 - 16:30

10-10-2013 fra 13:30 - 16:30

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 13

Målgruppe: Lærere der underviser i naturfag

Instruktør(er): Naturvejledere fra Naturskolen

Kursusansvarlig: Dorrit Hansen

Personlig udvikling

Kursusnummer: 2013-61

Selvledelse – selvet på arbejde

Personaleudvikling

Selvledelse kan defineres som 'Den personlige og sociale kompetence og vilje til at tage ansvar for planlægningen og gennemførelsen af eget arbejde inden for organisationens vision, mission og værdier'. Denne definition vil vi på kurset udforske med en positiv psykologisk tilgang med fokus på de personlige styrker, der skaber livsglæde, tilfredsstillelse og trivsel ved planlægning og gennemførelse af eget arbejdet inden for organisationens rammer.

Formålet med kurset er at skærpe deltagerens forståelse af selvledelse, og personlige styrker i relation til deres egne selvledelsesudfordringer.

Deltagerne inddrager på kurset problemstillinger, erfaringer og fortællinger fra egen organisation, for at give stof til refleksion, og for at forankre læring og udvikling af egen selvledelse i praksis.

Kompetencemål:

Refleksion og udvikling af egen selvledelse

Bem.: Medbring egen computer

Faggruppe: Alle

Trin: Alle

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
22-01-2014 fra 13:15 - 16:15**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Alle

Instruktør(er): Peter Rod, cand.pæd og lektor

Kursusansvarlig: Birgitte Arnvig

Kursusnummer: 2013-62

Hvad er aktionslæring?

Aktionslæring

Kurset omfatter en introduktion til aktionslæring (AL). Ideen med AL er løbende at blive klogere på, hvordan du kan arbejde med din faglighed, egen praksis og kerneopgaver på en ny og bedre måde. På kurset vil de fire overordnede emner som indgår i et AL-forløb blive gennemgået. Forundring fra praksis, aktionen, iagttagelser og refleksion.

Et aktionslæringsforløb indeholder:

En lærings- og udviklingsmetode med høj motivation og stort ejerskab.

Teoretisk og anvendelsesorienteret viden om aktionslæring.

Kompetencer til at gennemføre aktionslæringsforløb i egen organisation.

Bevidsthed om forskellige roller som leder og konsulent.

Overblik over metodikker og værktøjer til at udforske organisationens praksis.

Sikre bedre og varige handlingsændringer i forandringsprocesser.

Kompetencemål:

Refleksion over egen praksis samt indblik i aktionslæringens muligheder.

Bem.: Medbring egen computer
Faggruppe: Alle
Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
27-01-2014 fra 13:15 - 16:15

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Alle

Instruktør(er): Mikael Hildebrandt, AL konsulent og Pia Siegsted Christensen, souchef

Kursusansvarlig: Birgitte Arnvig

Kursusnummer: 2013-63

Aktionslæring - opfølgning på Vejlederseminaret 2012

Aktionslæring - i og med praksis

Aktionslæring er et af de redskaber alle skoler skal stifte bekendtskab med ifølge handleplan for inklusion.

Aktionslæring kan være en af flere måder til at udvikle praksis - et eftersyn, hvor teamet arbejder sammen om at afprøve hypoteser med henblik på at lykkes bedre med elementer i en given undervisning.

Kurset vil lægge op til afprøvning af mindre eksperimenter som kan være med til i praksis at få stor effekt på undervisningen.

Helle Plauborg kommer og giver sparring til hvordan vejledere, netværksdeltagere og andre interesserede ud fra formulerede udfordringer, kan medvirke til at planlægge konkrete aktionslæringsforløb med teams, for herefter at følge op med didaktiske samtaler. Begrebet didaktisk professionalisme vil i denne forbindelse blive diskuteret.

Kompetencemål:

Deltagerne opnår viden om faserne i aktionslæringsforløb, erfaring med og øvelse i at udføre aktioner samt lede en didaktisk samtale.

Faggruppe: Dansk, Matematik, Naturfag, Sprog

Tema: Aktionslæring

Trin: Indskoling, mellemtrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

Dato følger

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 12

Målgruppe: Vejledere, netværksdeltagere og lærere

Instruktør(er): Helle Plauborg, Phd-studerende DPU

Kursusansvarlig: Tine Rosenberg Larsen og Kirsten Tholle

Sprog

Kursusnummer: 2013-64

Hvad er det nu det hedder?

Fremmedsprog

Om ordtilegnelse i fremmedsprog – hvad, hvorfor og ikke mindst hvordan

Uden ord intet sprog. Der er meget stor sammenhæng mellem elevernes ordforråd og deres færdigheder i lytte- og læseforståelse. Desuden er eleverne uden et forholdsvis stort ordforråd ikke i stand til at udtrykke sig i tale og skrift. Flere trinmål sætter mål for elevernes ordforråd. Men hvordan og på hvor mange måder kan vi støtte ordtilegnelsen i fremmedsprogsundervisningen?

Kurset vil fokusere på:

- ny viden om ordtilegnelse
- de mange processer, som ordindlæringen gennemløber
- forhold, der ser ud til at styrke indlæringen
- nogle af de mere oversete sider af ordforrådsindlæringen, herunder især leksikalske fraser og gambitter
- konsekvenser for tilrettelæggelse af undervisningen.

Kurset vil give idéer til, hvordan disse teorier kan omsættes til praksis i sprogundervisningen, herunder hvordan ordforrådsarbejdet kan kobles sammen med tekstarbejdet.

Kurset veksler mellem oplæg, diskussioner og små korte par- eller gruppeøvelser

Kompetencemål:

At gøre deltagerne bedre rustet til at undervise i ordforråd i forskellige pædagogiske sammenhænge.

Hvordan lærer vi nye ord på et nyt sprog?

Hvordan kan vi inddrage denne viden, når vi tilrettelægger vores undervisning?

Faggruppe: Fremmedsprog

Tema: Didaktik

Trin: Melletrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby

15-01-2014 fra 09:00 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Fremmedsprog

Instruktør(er): Birgit Henriksen

Kursusansvarlig: Lore Rørvig

Kursusnummer: 2013-65

Nouvelles Approches

Sprogundervisning

Kan man tilrettelægge franskundervisningen på en ny og motiverende måde ved fx at sætte it og CL sammen?

Hvilke konsekvenser har det for elevernes læring og brugen af it?

Hvordan kan man styrke den skriftlige kompetence ved hjælp af it og CL?

Hvordan evaluerer man og giver respons med digitale læremidler?
Hvilke ressourcer støtter bedst op omkring franskundervisningen?
Hvordan fungerer disse ressourcer?
Hvilke færdigheder træner de?

Kurset sætter bl.a. fokus på skr. fremstilling, og deltagerne bliver præsenteret for en række konkrete digitale læremidler, der kan bruges i franskundervisningen.
Kurset vil foregå i en vekselvirkning mellem oplæg, hands on, øvelser og fælles refleksioner.

Kompetencemål:

Deltagerne får viden om, hvordan man motiverer eleverne i arbejdet med skriftlig fremstilling.

Deltagerne vil tilegne sig viden om, hvordan man giver respons ved hjælp af digitale hjælpemidler.

Faggruppe: Fransk

Tema: Undervisningsdifferentiering

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby
02-12-2013 fra 09:00 - 15:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Lærere der underviser i fransk

Instruktør(er): Dea Jespersen, fransklærer, medlem af opgavekommissionen for fransk

Kursusansvarlig: Lore Rørvig

Kursusnummer: 2013-66

Just write

Engelskundervisning

Den skriftlige dimension er vigtig i forhold til at udvikle elevernes skrivekompetencer. Hvis der skal gøres noget ved det, skal der arbejdes aktivt i hele skoleforløbet med skriftlig engelsk. Dette kursus sætter fokus på, hvordan man kan integrere og kvalificere arbejdet med skriftlighed i den daglige undervisning.

Kurset kommer ind på:

- Mål og evaluering
- Skriftlighed på baggrund af læsning
- Teksttype/genrer
- Progression og differentiering
- Ideer til skrivearbejdet og forskellige skriveaktiviteter
- Ideer til rettelser.

Kurset vil skifte mellem oplæg, hands-on aktiviteter og faglige diskussioner.

Kompetencemål:

At deltagerne får indsigt i, hvordan den skriftlige dimension kvalificeres og integreres i undervisningen.

At deltagerne får idéer til arbejdet med skriveopgaver, herunder CL.

Bem.: Tag din årsplan med!

Faggruppe: Engelsk

Tema: Sprogtilegnelse

Trin: Melletrin og udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
04-12-2013 fra 09:00 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Lærere der underviser i engelsk

Instruktør(er): Lene Junge Dyson, engelsk vejleder, tidl. engelskkonsulent på CFU

Kursusansvarlig: Lore Rørvig

Kursusnummer: 2013-67

Lernen an Stationen, eine Methode für den Deutschunterricht

Tyskundervisning

Kurset giver indblik i arbejdet med "Lernen an Stationen".

Det betyder, at der etableres flere mindre arbejdsområder i klasserummet evt. med inddragelse af gangen, hvor der arbejdes med forskelligt arbejdsmateriale. Alle stationer arbejder omkring et fælles tema.

"Lernen an Stationen" gør det muligt at arbejde differentieret i undervisningen. Der er mange måder at bruge denne metode på, bl.a. i forhold til læringsstil, krav, arbejdsform m.m. Denne organisationsform er desuden særlig velegnet til at integrere it og medier. Læreren traditionelle rolle træder i baggrunden under denne arbejdsform. Det er læreren som vejleder, der især er på arbejde i disse timer.

Der gives ligeledes plads til, at læreren fokuserer på særlige færdighedsområder. Læreren kan her deltage aktivt i den ene af stationerne, som alle eleverne skal passere.

Kurset tilrettelægges i en veksling mellem oplæg, afprøvning og faglige drøftelser.

Kompetencemål:

At deltagerne tilegner sig viden om "Lernen an Stationen".

At deltagerne tilegner sig kompetencen til selv at arbejde med "Lernen an Stationen".

At deltagerne får kendskab til, hvordan man her kan differentiere undervisningen og inddrage it og medier.

Faggruppe: Tysk

Tema: Didaktik

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
20-11-2014 fra 09:00 - 15:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Lærere der underviser i tysk

Instruktør(er): Lore Rørvig, Lærebogsforfatter, tidligere ministeriets fagkonsulent og tysklærer

Kursusansvarlig: Lore Rørvig

Kursusnummer: 2013-68

Lies mal, was ich geschrieben habe

Tyskundervisning

Det er helt klart. Hvis den skriftlige prøve, FSA, ikke indeholdt lytning og læsning, så ville karaktererne rasle ned. Vores elever er ikke dygtige nok til at formulere sig skriftligt på

tysk. Men hvad kan man gøre ved det? Det vil dette kursus give forskellige svar på.

Kurset fokuserer på:

- Den skriftlige dimension i undervisningen
- CL og skriftlighed
- Motivation
- Skrivelege
- Web 2.0 og det færdige produkt
- Elevproduktion og respons
- Skriftlighed og kommunikation
- Differentiering
- Gå på opdagelse i sproget
- Fehler?

Kurset foregår i en vekselvirkning mellem oplæg, øvelser og faglige diskussioner

Kompetencemål:

At deltagerne tilegner sig viden om og idéer til anvendelse af den skriftlige dimension
At deltagerne får kendskab til, hvordan man kan motivere og differentiere gennem arbejdet med skriftlige opgaver.

Faggruppe: Tysk

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
22-08-2013 fra 09:00 - 15:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 6

Målgruppe: Lærere der underviser i tysk

**Instruktør(er): Jacob Chammon, Rektor for Deutsche Skandinavische
Gemeinschaftsschule Berlin
Kursusansvarlig: Lore Rørvig**

Kursusnummer: 2013-69

A neverending Story -

Nyt om medier og it-baserede programmer i sprog

Sprogundervisning

It og medier åbner for mange spændende muligheder inden for sprogfagene mht. at udtrykke sig på forskellige og differentierende måder.

Vi er blevet meget bedre til at integrere it og medier i sprogundervisningen. Men det er svært at få overblik, når det bliver ved med at vælte ind med nye internet- og mediebaserede programmer.

Det er et krav ifølge Fælles Mål, at vi inddrager dem i undervisningen, og det er vigtigt, at vi bruger dem aktivt i undervisningen, da de øger elevernes motivation til at arbejde aktivt, kommunikativt og også kreativt med sproget. Derudover giver medierne anledning til samarbejde mellem eleverne.

Dette kursus vil give kursisterne et overblik over, hvilke programmer, der er værd at satse på og anvende i undervisningen.

Kurset veksler mellem oplæg, videndeling, diskussion og praktiske øvelser.

Kompetencemål:

At deltagerne skal få kendskab til og erfaringer med aktuelle, digitale medier
At deltagerne skal få idéer til, hvordan man bruger digitale medier med fokus på de sproglige kompetencer
At deltagerne skal få viden om, hvordan it og medier giver mulighed for undervisningsdifferentiering

Faggruppe: Fremmedsprog**Tema: It****Trin: Melletrin og udskoling****Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby****20-01-2013 fra 09:00 - 15:00****Tilmeldingsfrist: 25-01-2013****Antal timer: 6****Målgruppe: Sproglærere, der underviser i engelsk, tysk og fransk****Instruktør(er): Jesper B. Hansen, engelsklærer Lundtofte Skole og it-vejleder****Kursusansvarlig: Lore Roervig**

Vejledning og netværk

Kursusnummer: 2013-70

Vejlederseminar 2013

Vejledning

Fokus på digitale læremidler i et multimodalt perspektiv, vejledning, aktionslæring, kommunikation og innovation

Seminaret vil som de tidligere år have hovedvægten på det opdaterede fagsyn, som bl.a. indbærer brug af digitale læremidler. Indholdet retter sig primært mod de faglige og de tværfaglige vejledere på skolerne samt mod den kompetenceudvikling, der kan finde sted i det praksisnære læringsmiljø. Endvidere lægges der vægt på, at indholdet i de faglige og tværfaglige netværk bliver italesat og der gives mulighed for at arbejde i såvel skolegrupper som i faglige netværk. Kommunikation og aktionslæring vil i denne forbindelse være et omdrejningspunkt.

Oplæggene vil være aktuelle og af høj kvalitet.

Kompetencemål:

Deltagerne vil få viden om aktuelle tendenser inden for forskning i læring med ny teknologi samt om vejledning af kollegaer.

Faggruppe: Vejledning

Tema: Vejledning

Trin: Alle

Sted: Virum Skole, kantinen, Skolebakken 9, 2830 Virum

Kursusnummer: 2013-70-1

24-10-2013 fra 09:00 - 16:00

25-10-2013 fra 09:00 - 13:00

Kursusnummer: 2013-70-2

31-10-2013 fra 09:00 - 16:00

01-11-2013 fra 09:00 - 13:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 11

Målgruppe: Faglige og tværfaglige vejledere samt skoleledelse

Instruktør(er): Endnu ikke aftalt

Kursusansvarlig: Tine Rosenberg Larsen og Kirsten Tholle

Workshop

Kursusnummer: 2013-71

I gang med StopMotion - workshop

StopMotion

Animation/StopMotion er et stærkt pædagogisk redskab som kan bruges i alle fag som undervisningsværktøj. Man kan vise, hvordan vulkaner fungerer, eller hvordan jordskorpen forskyder sig, man kan med pap eller modellervoks animere små historier eller situationer man er optaget af.

Det er enkelt at gå til, og børnene kan være med allerede fra børnehaveklassen.

Workshoppens fokus er det praktisk arbejde med kamera, program, redigering i Movie Maker - inden udgivelse på Skoletube.

Vi bruger Læringshusets udstyr; Microsoft webcamera og programmet I Can Animate, men kommer også omkring Monkey Jam og mulighederne på Ipad.

Komptencemål:

Deltagerne bliver i stand til at fremstille stopmotion filmklip i Læringshuset og egen undervisning. Videndeling.

Faggruppe: Alle

Tema: It

Trin: Alle

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
04-09-2013 fra 14:00 - 17:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Kristian Brønd og Kirsten Tholle, konsulenter for it og lærermidler

Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Kursusnummer: 2013-72

Tidslinjer og tegneserier på Skoletube - workshop

Skoletube

Skoletube tilbyder en række online værktøjer, som virker på alle platforme.

På denne workshop sætter vi fokus på to ret forskellige apps.

Tidslinjeprogrammet Tiki Toki organiserer dit historieprojekt på en tidslinje.

Tegneserieværkstedet Pixton bruger både standardfigurer og baggrunde men giver også mulighed for import af egne filer.

Vi udveksler erfaring med brug af værktøjerne.

Det forventes at du har gennemset introduktionsvideo på laerit.dk inden workshopen.

Kompetencemål:

Deltagerne bliver i stand til at anvende værktøjerne i egen undervisning. Videndeling.

Faggruppe: Alle

Tema: It

Trin: Alle

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
02-10-2013 fra 14:00 - 17:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 3
Målgruppe: Lærere
Instruktør(er): Kristian Brønd
Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Kursusnummer: 2013-73

Lommefilm. Video fra mobile enheder til Skoletube - workshop

Skoletube

Skoletube tilbyder en række online værktøjer, som virker på alle platforme.

På denne workshop sætter vi fokus på to funktioner.

Vi optager videoklip med egne mobile enheder (smartphones, Ipod touch, tablet), uploader til Skoletube og foretager simpel redigering før eller efter udgivelse på Skoletube.

Det forventes at du har orienteret dig på laerit.dk inden workshoppen.

Kompetencemål:

Deltagerne bliver i stand til at anvende værktøjerne i egen undervisning. Videndeling

Faggruppe: Alle

Tema: It

Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
04-12-2013 fra 14:00 - 17:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013
Antal timer: 3
Målgruppe: Lærere
Instruktør(er): Kristian Brønd
Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Kursusnummer: 2013-74

QR koder og augmentet reality- workshop

It i undervisningen

Med QR koder kan du knytte informationer på nettet til ting og steder. Koden skannes med smartphone eller tablet og etablerer kontakt til valgte netressurser. Lad eleverne lave opgaveløb på skolen eller i byen. Giv yderligere indhold til skolens inventar, din kommunikation mv.

Vi kigger også på Layar, som giver mulighed for at give virtuelt indhold til den fysiske verden.

Kompetencemål:

Deltagerne bliver i stand til at anvende værktøjerne i egen undervisning. Videndeling

Faggruppe: Alle

Tema: It

Trin: Alle

Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
08-01-2014 fra 14:00 - 17:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Kristian Brønd og Jesper Rud Christoffersen

Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Kursusnummer: 2013-75

Blog. Genre, kommunikation og platform - workshop

Skoletube

Skoletube tilbyder en række online værktøjer, som virker på alle platforme.

På denne workshop sætter vi fokus på blogs:

Skoletube tilbyder flere forskellige typer af blog-design: PLC-blog, klasseblog, portlog eller den helt åbne Wordpress platform.

På workshoppen gives en kort introduktion til bloggenren, hvorefter der arbejdes konkret og praktisk med oprettelse, design, samarbejde mv. i klasseblog eller personlig blog.

Vi udveksler erfaring med brug af værktøjerne.

Det forventes at du har gennemset introduktionsvideo på laerit.dk inden workshoppen.

Kompetencemål:

Deltagerne bliver i stand til at anvende værktøjerne i egen undervisning. Videndeling.

Faggruppe: Dansk

Tema: It

Trin: Udskoling

Sted: Læringshuset, Jernbaneplassen 22, 2800 Kgs. Lyngby

05-02-2014 fra 14:00 - 17:00

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Kristian Brønd og Pernille Tjellesen

Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Kursusnummer: 2013-76

Portlog - Workshop

Skoletube

Skoletube tilbyder en række online værktøjer, som virker på alle platforme.

På denne workshop sætter vi fokus på blogs:

Skoletube tilbyder flere forskellige typer af blog-design: PLC-blog, klasseblog, portlog eller den helt åbne Wordpress platform.

På workshoppen arbejdes konkret og praktisk med oprettelse og design af portlog, der samler det bedste fra portfolie og logbogstanken.

Vi udveksler erfaring med brug af værktøjerne.

Det forventes at du har gennemset introduktionsvideo på laerit.dk inden workshoppen.

Kompetencemål: Deltagerne bliver i stand til at anvende værktøjerne i egen undervisning. Videndeling.

Faggruppe: Dansk

Tema: It

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
05-03-2014 fra 14:00 - 17:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Kristian Brønd og Pernille Tjellesen

Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Kursusnummer: 2013-77

Wiki - Workshop

Skoletube

Skoletube tilbyder en række online værktøjer, som virker på alle platforme.

På denne workshop sætter vi fokus på Wiki:

Skoletube har designet et særligt "Skole" Wiki layout. Wikiens styrke er netværksopbygningen, med mulighed for at eleverne kan arbejde samtidig på forskellige opslag og bagefter linke mellem dem.

På workshoppen arbejdes konkret og praktisk med oprettelse og design af en wiki til klassens fælles matematiske formelsamling.

Vi udveksler erfaring med brug af værktøjerne.

Det forventes at du har gennemset introduktionsvideo på laerit.dk inden workshoppen.

Kompetencemål:

Deltagerne bliver i stand til at anvende værktøjerne i egen undervisning. Videndeling.

Tema: It

Trin: Udskoling

**Sted: Læringshuset, Jernbanepladsen 22, 2800 Kgs. Lyngby
02-04-2014 fra 14:00 - 17:00**

Tilmeldingsfrist: 25-01-2013

Antal timer: 3

Målgruppe: Lærere

Instruktør(er): Kristian Brønd og Pernille Tjellesen

Kursusansvarlig: Kristian Brønd

Tilmelding for lærere og SFO

De enkelte kurser er ordnet efter tema og fag, du kan finde dem på Fællesnettet.

Tilmelding via Fællesnettet

For lærere, SFO og klub sker tilmelding via Fællesnettet. Her finder man de ønskede kurser og tilmelder sig elektronisk.

Tilmeldingen er åben indtil fredag d. 25. januar 2013

Herefter skal skole/SFO/klub-ledelsen godkende de enkelte læreres/pædagogers kursusønsker senest den 8. februar 2013.

Tilbage melding om kurser

Senest 1. april er alle aftaler på plads. Hvis dit kursus ikke bliver oprettet, kan du altid melde dig på et andet kursus. Tilmeldingen sker til Susanne Nørbæk, susanne.noerbaek@skolekom.dk via skolens kontor.

Du får besked om hvert kursus i personaleintra, og på Fællesnettet kan du se din kursusoversigt.

Forespørgsler:

Spørgsmål til de enkelte kurser rettes til Susanne Nørbæk, Læringshuset - 4597 3900

Sygdom:

Bliver du forhindret i at deltage i et kursus, skal afbud meddeles skolens/institutionens kontor, som derefter giver besked til Læringshuset.

Tilmelding for daginstitutioner

I kursusplanen kan du finde de enkelte kursusnumre ordnet efter tema og fag.

Tilmelding:

Institutionens samlede tilmelding skal foretages via det skema, der er sendt til din institution via mail fra su@ltk.dk.

Aflevering:

E-mails med tilmeldingerne sendes til su@ltk.dk senest

Fredag d. 25. januar 2012 til Læringshuset

Tilbage melding om kurser

Tilbage melding om optagelse på kurserne sker via mail til institutionerne senest 1.4.13.

Forespørgsler:

Spørgsmål til de enkelte kurser rettes til Susanne Nørbæk, Læringshuset - tlf. 4597 3900

Sygdom:

Bliver du forhindret i at deltage i et kursus, skal afbud meddeles institutionens kontor, som derefter giver besked til Læringshuset.

Traktement

På alle heldagskurser vil der blive serveret morgenkaffe samt en forfriskning om eftermiddagen. Frokostpakke medbringes eller buffet kan købes i rådhusets kantine for 25 kr. kontant.

Udgivelse:

Center for Uddannelse og Pædagogik
Lyngby-Taarbæk Kommune

Redaktion:

Tine Rosenberg Larsen
Susanne Nørbæk
Jeanette Steffensen

Udarbejdet af:

Kirsten Tholle
Lore Rørvig
Martin Villumsen
Jesper Rud Christoffersen
Carsten Halleby
Pernille Tjellesen
Kristian Brønd
Beata Engels Andersson
Dorthe Thorup
Birgitte Arnvig

Layout:

Læringshuset/Nørbæk
December 2012